

KOUVOLA

JULKINEN TIEDOTE

**Syksyllä
tapahtuu
s. 27–32**

**Uudessa maassa,
uudessa koulussa
s. 16**

**Sähköstä voi tulla
pulaa – vinkit
energiansäästöön ja
varautumiseen s. 8**

**Kohti vuotta 2032:
Kouvola satsaa
lapsiin, nuoriin
ja yrityksiin s. 14**

**Urheilupuistossa
säilyy tuttu kaari
– uuden uimahallin
suunnittelu etenee s. 19**

**Motipaja
tukee ja
innostaa
s. 22**

8

Säästä ja varaudu

Gulnara Sabirova, Sarkolan koulun opettaja

16

Uudessa maassa,
uudessa koulussa

22

Motivaatiota
herättelemässä

31

Pelistä tuli
taidetta

4 KAUPUNKI KEHITTYY

- 4 Työpaikalla:
Kaikki samalta viivalta
- 8 Pakkaspäivinä sähkö saattaa loppua
- 9 Kaupungin kustannuksia kuriin
neljällä keinolla
- 10 Aste alemmas, makuuhuoneessa
enemmänkin
- 11 Naapuriakin voi auttaa
- 12 RR-terminaali valmistuu tänä vuonna
- 13 Hyvinvointialueet muuttavat
kuntataloutta
- 14 Kohti vuotta 2032

16 ELÄMÄN SYKKEESSÄ

- 16 Uudessa maassa, uudessa koulussa
- 19 Erilaisia käyttäjiä altaassa samaan
aikaan
- 20 Moona auttaa kaikessa
- 22 Motivaatiota herättelemässä
- 23 120 nuorta Kouvolaan työpajoissa
- 24 "Ei tämä tämän kummempaa ole"
- 25 Omat puut mukaan
- 26 Käyrälammelta Paaskoskelle
vie nyt uusi ulkoilureitti
- 26 Huomio, kaikki kompostoitajat
- 27 Pelitaiteen pääkaupungissa tapahtuu

28 SYKSYN TAPAHTUMIA

- 28 Kouvolaan turvallisuuskonferenssi
- 29 Näytelmä metsäsuhteesta
- 30 Pinnan alla
- 31 Pelistä tuli taidetta
- 32 Lux like Kouvola 3.-6.11.22

Kouvolaan kaupungin tiedotuslehti ilmestyy kaksi kertaa vuonna 2022. Lehti on julkinen tiedote, joka jaetaan kotitalouksille, yrityksille ja yhteisöille sekä myös ns. mainoskieltoalouksiin. Kouvola-tiedotuslehteä saa kirjastoista ja muista kaupungin palvelupisteistä.

Jakelu: Kouvolaan kaupungin tiedotuslehden jakelusta vastaa Jakelusuora Oy **Jakelupalaute:** www.jakelupalaute.fi/kouvolatiedottaa, puh. 02 900 10046 (klo 9-16) **Julkaisija:** Kouvolaan kaupunki/Viestintä, Torikatu 10, PL 85, 45101 Kouvola viestinta@kouvola.fi

Päätoimittaja: tiedotuspäällikkö Minna Seppä **Toimitusneuvosto:** Tarja Hurta, Anne Käki, Susanna Toikander **Taitto ja toimitus:** Mirja Näkki Oy, Jukka Behm, Harri Mannonen **Kannen kuva:** Marja Seppälä. Kuvassa: Sarkolan koulun valmistavan opetuksen oppilaita ja koulunkäynninohjaaja Jenna Gassman (kuvassa oik.) **Painos:** 53 000 kpl **Painopaikka:** Forssan Kirjapaino Oy, 2022 **ISSN:** 1798-8403 (painettu), 1798-8330 (verkko-lehti) **Kouvola-lehti verkossa:** www.kouvola.fi/julkaisut

Painotuotteet
4041-0619

Kouvolaan kaupunki

kouvolankaupunki

@Kouvolakaupunki

Kouvolaan kaupunki

Tulevaisuuden Kouvola tarvitsee meitä kaikkia

Kouvolassa, kuten koko Suomessa, voi olla ensi talvena pulaa sähköstä. Kyse on Ukrainassa käytävän sodan heijastevaikutuksista. Kouvolan kaupunki varautuu varmistamalla palvelujensa jatkuvuuden ja lisäksi säästää energiaa eri tavoin.

On tärkeää, että julkisyhteisöt ja yritykset ovat näissä asioissa aktiivisia. Yhtä lailla tärkeää on, että meistä itse kukin alentaa energiankulutustaan: esimerkiksi asuintilojen lämpötilaa voi laskea, omakotitalon lämminvesivaraajan termostaattia säätää ja jouluvaloina suosia led-lamppuja. Energianeuvoja **Tommi Tuomi** antaakin tässä syksyn tiedotuslehdessä vinkkejä kotitalouksille energialaskujensa pienentämiseen.

Varautumisen lisäksi tarvitaan kauemmas katsomista, kehittämistä. Kouvolaan siihen antaa suunnan valtuuston syyskuussa hyväksymä päivitetty kaupunkistrategia. Sen mukaan Kouvola on vuonna 2032 Kaakkois-Suomen keskus, kaupunki keskel kaikkee, joka panostaa erityisesti lapsiin, nuoriin ja yrityksiin. Mitä useampi meistä kaupunkilaisista lähtee mukaan kehitystalkoisiin, sitä parempi lopputulos on. Voimme jokainen vaikuttaa osaltamme siihen, millaisessa kaupungissa

elämme. Yhteisöllisyyttä on muun muassa se, että käytämme oman kylän palveluja ja tuemme näin paikallista yrittäjyyttä.

Kaupungin toiminta elää ajassa, mistä poimintana voidaan mainita vaikkapa perusopetuksen yhteistyö keväällä Kouvolaan perustetun vastaanottokeskuksen kanssa. Tästä, samoin kuin maahanmuuttajia neuvovasta Moonasta, kerrotaan myös syksyn tiedotuslehdessä.

Kaupunki teki viime valtuustokaudella merkittäviä säästötoimenpiteitä. Nyt on kaikesta huolimatta investointien aika. Pystymme Kouvolaan hallitusti tekemään uutta ja rakentamaan perustaa kuntalaisille tärkeille palveluille. Yksi esimerkki on Urheilupuistoon rakentuva uimahalli, jonka hankesuunnittelu on parhaillaan menossa.

Yhteisöllisyyttä parhaimmillaan ovat myös tapahtumat ja muu syksyn kulttuuritarjonta. Siitä kerrotaan lisää lehden loppusivuilla. Ladataan siis akkujamme kulttuurilla ja liikunnalla, josta voimme nauttia vaikkapa Kouvolaan uusilla hienoilla luontopoluilla.

*Värikästä syksyä,
kaupunginjohtaja Marita Toikka*

NuPAKU tunnetaan

NuPAKUksi nimetty nuorisopalveluiden liikkuvan nuorisotyön pakettiauto herättää huomiota.

Teksti ja kuva: Samu Gråsten

– Olen yllätynyt siitä, kuinka moni auton tietää. Kun kyselee nuorilta, oletteko jo nähneet NuPAKUa, niin tuttu tämä on, autoa työssään käyttävä nuorisohjaaja **Petteri Nevalainen** kertoo.

NuPAKUn ympärille kerätään yhteistyöverkostoa, jotta auton kanssa pääsee liikkumaan useampi työntekijä. Autolla nuorten pariin jalkautuu aina vähintään nuorisopalvelujen työpari.

NuPAKU on kokeiluhanke, jota rahoittaa Kymin Osakeyhtiön 100-vuotissäätiö. Sen myöntämä erityisapuraha mahdollistaa liikkuvan nuorisotyön säännöllisenä työmuotona Kouvolaan kolmen vuoden ajan.

– Välillä saamme soittoja, että jossain päin Kouvolaan on nuorten häiriökäyttäytymistä. Työntekijät voivat ottaa auton, ja mennä jututtamaan nuorisoa, nuorisopalveluiden koordinaattori **Esko Lavonen** kertoo.

– Kouvolaan on kymmenen nuokkaria, mutta myös alueita, joissa nuorisotiloja ei ole. Paku vie palvelut näille alueille.

NuPAKulla on omat somekanavat, joista sen liikkeitä voi seurata.

NuPAKU palvelee. – Pelailun, kahvittelun ja kavereiden tapaamisen lisäksi nuori saa tarvittaessa ohjausta ja apua esimerkiksi haastavissa elämäntilanteissa, Petteri Nevalainen (vas.) ja Esko Lavonen kertovat.

Kaikki samalta viivalta

Teksti: Harri Mannonen **Kuva:** Marja Seppälä

”Tämä on minun viides vuoteni Sarkolan koulussa. Nyt ovat viidennellä luokalla ne lapset, jotka olivat ekalla, kun aloitin. Vuodet menevät vaan niin nopsaan vanhemmiten.

20 vuotta olen tehnyt koulunkäynninohjaajan työtä. Siirryin Sarkolaan Valkealasta Kirkkonylän koulusta.

Ehdin aloittaa Sarkolan vanhassa koulussa, ja sen piti olla terve rakennus, mutta tuli hajuhaittoja ja ilma oli tosi tunkkainen. Sitten hiihtoloman jälkeen muutimme sieltä Tornionmäen kouluun.

Se oli koulurakennuksena oikein toimiva, mutta pihalla ei ollut mitään tekemistä, varsinkaan isojen puolella.

Tämä uusi koulu on tosi hieno. Puitteet ovat mahtavat, ja tekniikka on uutta ja huippua, kunhan vain opimme hyödyntämään kaikki ne mahdollisuudet, joita se antaa.

Henkilökunnan määrä vähän kasvoi. Oli kiva, että tuli uusia ihmisiä, mutta tähän lukuvuoteen lähdettiin kaikki samalta viivalta: kukaan ei ollut vielä käynyt tätä koulua. Lähdettiin luomaan käytänteitä, jotta oppilaat tuntisivat, että on mukavaa ja turvallista käydä Sarkolan koulua.”

*Työpaikalla-sarjassa esitellään työ ja sen tekijä. Vuorossa on Sarkolan koulun 4C-luokan koulunkäynninohjaaja **Tarja Vesanen**. Kuvauspaikkana koulun aulan jättiläisen portaat.*

” Lähdettiin luomaan käytänteitä, jotta oppilaat tuntisivat, että on mukavaa ja turvallista käydä Sarkolan koulua.”

Tarja Vesanen on tehnyt koulunkäynninohjaajan työtä 20 vuotta. – Puitteet ovat täällä uudessa koulussa mahtavat, Vesanen sanoo.

Kuva: Samu Gråsten / Kouvola kaupunki

Metsänpeitto tuo iloa lokakuun loppuun

Metsänpeitto – yhteisötaidetta neuloen ja virkaten -taideprojekti kunnioittaa Kymenlaakson metsäteollisuuden 150-vuotisjuhlavuotta. Teokset ovat eri lankatekniikoilla toteutettuja käsityön taidonnäytteitä, joita on kerätty asukkailta kevään ja alkukesän aikana.

Teoksia on esillä eri puolilla maakuntaa. Kouvola neulegraffititeoksia voi ihaila Kouvola-talon puistossa, Pointissa Hansakeskuksessa, Korian Upseerin päiväkodin ”Piipolan vaarin puutarhan aidalla” sekä Elimäen kylätalolla.

Lue lisää: kymenlaaksonihme.fi

Kouvolalainen elämä kuuluu podcastissa

Kouvola voi kokea nykyään myös podcast-muodossa. Uudenkarhea Kouvolalainen kertoo-podcast löytyy kaupungin sivujen kautta, tai yleisimmistä podcast-palveluista, kuten Apple- ja Google Podcast. Ensimmäisen kauden teema vastaa kysymykseen, kuinka Kouvola voi elää omanlaistaan arkea. Jaksoissa teemaa taustoitetaan paikallisten ihmisten kertomana erilaisista näkövinkkeleistä.

Lue lisää: kouvola.fi/podcast

Lasten joulu: tonttujen metsäseikkailu, balettia, joulupukin postikonttori..

Kouvolassa käynnistyy marraskuussa uusi Lasten joulu -tapahtumakokonaisuus. Sen tuottavat kulttuuripalvelut, varhaiskasvatus ja kirjastot.

Poimintoja:

- **la 26.11.** avajaistapahtuma kaupungintalon portailla: musiikkiluokkien laulua ja kulkue kaupungintalolta Manskin lavalle, jossa joulupukki.
- **ma-ti 28.-29.11. ja pe 2.12. klo 9-14** Pointissa Hansakeskuksessa jouluisia ohjelmaa kaikenikäisille.
- **ke 30.11.** tonttujen jouluisen metsäseikkailu ”Varpun ja Naavan joulumysteeri” lapsiperheille Kouvola-talon puistossa
- **la 3.12. klo 13-17** koko perheen Lautapeli- ja Porukkatallolla. Järj. Hiiziviikonloppu ry

- **su 4.12. klo 14** viikon päätösjuhla Talvinen balettijuhla lapsiperheille Kouvola-talon musiikkisalissa: jouluisia satutanssiesityksiä ja otteita baletista Pähkinänsärkijä. Lapsiyleisö pääsee tanssimaan. Esiintymässä Satubaletti Pikkuballerina ja Kouvola Balettikoulu. Ikärajaton, kesto 1 tunti.
- **26.11-4.12.** Kirjastoissa joulupukin postikonttori, Villi-Rillin ja Ama-Nallen joulunäytelmä ja satuhetki -kiertue sekä omatoiminen tonttupolku. Tontut pääkirjastossa 28.11. klo 10-14 ja Kuusankosken kirjastossa 29.11. klo 10-14. Satutukio pääkirjastossa 1.12. klo 18: joulupukki paikalla.

Tilaisuudet ovat lapsiperheille maksuttomia. Lisäksi päiväkodeissa jouluisia ohjelmaa.

Lue lisää: kouvola.fi/lastenjoulu

Lasten joulu -kokonaisuuteen kuuluu muun muassa ”Varpun ja Naavan joulumysteeri”.

Kuva: Creative Kaiku

Satuviikoilla paljon ohjelmaa

Perinteiset Satuviikot toteutuvat lokakuun loppupuolella. Ohjelmaa järjestetään kirjastoissa, kulttuuritaloilla sekä alakouluilla.

Satuviikkojen kalenterista löytyvät muun muassa Kalevalainen väki -valokuvataiden näyttely (Kouvola-talo, 23.10. asti), digitaalinen musiikkisatuseinä (pääkirjasto, 31.10. asti), tanssiteatteri Raatikon Hypynarutus-tanssipaja (Kouvola-talo, 22.10.) ja maalaushetkiä lapsiperheille (Kouvola-talo, 23.10.).

Lue lisää: kouvola.fi/satuviikko, <https://kyyti.finna.fi>

E-lasku säästää paperia ja aikaa

Kouvola kaupungin lähettämät laskut saa yhdellä tilauksella e-laskuiksi.

Sähköinen lasku säästää paperia ja kuljetuskustannuksia. Sen maksaminen onnistuu verkkopankissa vaivatta.

E-laskutuksen saa myös helposti otettua käyttöön omassa verkkopankissa.

Lue lisää: kouvola.fi/e-lasku

Yrityspalvelutalo avaa ovensa ensi keväänä. Valmisteluja johtavat toimitusjohtaja Jenni Liikkanen (kuvassa kesk.) ja Yrityspalvelutalo Oy:n hallitus: Pasi Miettinen (kuvassa vas.), Veli Hyyryläinen, Jari Jaakkola (pj.), Jukka Kyöstilä, Raija Sierman, Kari Jääskeläinen ja Vesa Toikka.

Kouvolaan rakentuu Yrityspalvelutalo

Kävelykadulle, entiseen kauppakeskus Manskiin, rakentuu Yrityspalvelutalo. Käyttötarkoituksen muutos kauppakeskuksesta asiantuntijoiden työ- ja toimistotiloiksi vaatii mittavan remontin kiinteistöön.

Remontti etenee hyvin. Rakentamisessa käytetään paikallisia yrityksiä.

– Urakoitsijoiden ja suunnittelijoiden välinen yhteistyö on tehnyt vaikutuksen, kertoo Kouvolan Yrityspalvelutalon toimitusjohtaja **Jenni Liikkanen**.

Vastaavaan saumattomaan yhteistyöhön pyritään Yrityspalvelutaloon sijoittuvien toimijoiden kesken. Kiinteistössä aloittaa ensimmäisenä LUT-yliopisto, joka käynnisti tänä syksynä Kouvolaossa tuotantotalouden diplomi-insinööritutkintoon johtavan koulutusohjelman. Tämä edistää Kouvolan talousalueen kasvuhakuisten yritysten toimintaedellytyksiä ja kilpailukykyä.

– Yritysten kasvu ja kehitys sekä yrittäjyyden toimintaedellytysten parantaminen ovat

Yrityspalvelutalon ydintavoitteita. Yrityspalvelutaloon sijoittuvat toimijat, kuten Kinno ja Xamk sekä Kymen Yrittäjät, tukevat yrittäjiä ja yrittäjiksi aikovia, sanoo Liikkanen.

Yrityspalvelutalo hakee ratkaisuja myös kasvavaan työvoima- ja osaajapulaan. Kouvolaan kaupungin työllisyyden edistämisen yksikkö, Maahanmuuttajien ohjaus ja neuvonta MOONA, Eduko ja KRAO sekä TE-palvelut pyrkivät kaikki osaltaan vastaamaan tarpeeseen.

Yrityspalvelutalossa kohtautetaan opiskelijoita ja yrittäjiä, työnhakijoita ja työnantajia sekä kehitetään yhteistyötä kaupungin elinvoiman kehittämiseksi. Talossa järjestetään tapahtumia ja verkostoidutaan.

– Etätyöskentelijöitä palvelee Coworking-tila. Sitä voi hyödyntää kuka tahansa, tarvitsepa työtilaa sitten päiväksi, viikoksi tai vuodeksi. Lisäksi taloon rakennetaan kokous- ja neuvottelutiloja, jotka ovat kaikkien vuokrattavissa.

Digi-infoa tarjolla

Maksutonta digineuvontaa saa Kouvolaan kirjastoissa, Pointissa ja Porukkatalolla. Digitaito-kursseja järjestetään Kansalaisopistolla, Korttelikodilla ja Edukolla.

Kysy lisää: Katariina Terävä, katariina.terava(at)kouvola.fi, puh. 040 847 7940

Lue lisää: kouvola.fi/digituki

Tekemistä lomalle

Kaupunki järjestää lapsille ja nuorille monenlaista toimintaa syyslomaviikolla 24.–30.10.

Lue lisää: kouvola.fi

LYHYESTI

Ohjattua liikuntaa toimintakyvyn ylläpitämiseksi

Kouvolaan liikuntapalvelut tarjoaa terveysliikuntaryhmien lisäksi erityisliikunnan ohjattua ryhmätoimintaa pääsääntöisesti aikuisille ja ikääntyneille. Erityisliikunnan ryhmät ovat avoimia kaikille, jotka tarvitsevat liikunnassa tukea, joiden toimintakyky on alentunut, joilla on jokin liikkumista rajoittava vamma tai sairaus tai niille, jotka kuuluvat erityisryhmiin diagnoosista huolimatta.

Ryhmät ovat pienempiä kuin terveysliikuntaryhmät, jotta ohjaaja voi huomioida paremmin osallistujien yksilöllisiä tarpeita. Ryhmätarjonta vaihtelee kaupunginosakohtaisesti. Tarjolla on muun muassa vesiliikuntaa, kuntosaliharjoittelua, tasapainojumppaa ja venyttelyä.

Lue lisää: kouvola.fi/liikuntaryhmat

Ruuhveltille uusi katos Pilkepuistoon

Pitkään Kouvolaan rautatieasemaa koristanut höyryveturi Ruuhveltti siirrettiin kesäkuussa uudelle paikalleen Pilkepuistoon. Ruuhveltti saa ympärilleen arvoisensa katoksen, jonka avajaisia vietetään 21. lokakuuta klo 9.30.

Puusta tehdyn vitriinikatoksen arkkitehti- ja rakennesuunnittelusta sekä toteutuksesta vastaa Aalto-yliopiston kansainvälinen opiskelijaryhmä, jolle työ on osa Wood Program -nimistä vuoden mittaista koulutusohjelmaa. Katoksen nimi "Vilinä" kuvaa junan liikkeen inspiroimaa suunnitelmaa.

Kuva: Aalto-yliopisto

Pakkaspäivinä sähkö saattaa loppua

Kouvola ja koko Suomea voi ensi talvena koetella sähköpula. Sitä varten ovat suunnitelmat valmiina.

– Jos kantaverkkoyhtiö edellyttää, rajoitamme sähkönkulutusta niin, että katkomme sähköt alue kerrallaan, KSS Verkon toimitusjohtaja Petri Tuomainen sanoo. Kouvola kaupunki varautuu sähköpulaan muun muassa säästämällä energiaa. Lue toimenpiteistä ja poimi vinkit siihen, miten voit pienentää kodin energiankulutusta sekä valmistautua pidempään, esimerkiksi 72 tunnin sähkökatkoon.

Teksti: Harri Mannonen
Kuvat: Marja Seppälä

Sähkön hinta on noussut roimasti. Lisäksi Suomessa voi tulevana talvena tulla pulaa sähköstä. Eli ajoittain sähköä ei välttämättä saa mihinkään hintaan.

Miksi näin on käynyt? Ja miten tähän on paikallisesti varauduttu?

Siitä kertoo seuraavassa KSS Verkko Oy:n toimitusjohtaja **Petri Tuomainen**.

KSS Energia on Kouvola kaupungin omistama energia-alan konserni, joka myy muun muassa sähköä ja kaukolämpöä. KSS Verkko on KSS Energian tytäryhtiö, jonka toimiala on sähkönjakelu.

Miksi sähköpula uhkaa Suomea, Petri Tuomainen?

– Pula on syntynyt, koska Venäjältä ei tuoda enää sähköä. Venäjältä ei myöskään tuoda Eurooppaan maakaasua, jota on käytetty myös sähköntuotantoon.

Miksi sähkön hinta on noussut?

– Kun sähköstä alkaa olla niukkuutta, se johtaa hintojen nousuun.

Miten KSS Energia on varautunut sähköpulaan?

– Olemme varautuneet rajoittamaan sähkönkulutusta. Jos kantaverkkoyhtiö edellyttää, rajoitamme sähkönkulutusta niin, että katkomme sähköt alue kerrallaan. Silloin sähkökatko kestää alueella ehkä kaksi tuntia ja toistuu muutaman tunnin välein.

Milloin sähkökatkosten uhka on kaikkein vakavin?

– Suurimman kulutuksen aikana. Se on tyypillisesti ollut talvella kovimpina pakkaspäivinä tammi- ja helmikuussa.

Olkiluoto 3:n koekäyttö alkoi maaliskuussa.

Mikä on tämän ydinvoimalan rooli Suomen energia-asioissa ensi talvena?

Jos sähköt joudutaan katkaisemaan sähköpulan takia, se tehdään alueittain ja katko kestää alueella pari tuntia. Seuraavalla aukeamalla Kouvolan kaupungin turvallisuuspäällikkö Johanna Tauriainen (kuvassa) kertoo varautumisesta jopa 72 tunnin mittaiseen katkoon.

Kaupungin kustannuksia kuriin neljällä keinolla

Tilapalveluille voi ehdottaa säästökohdetta kyselyssä "Bongaa energiasyöppö".

– Ainahan energiatehokkuus ja energian säästäminen on tärkeää, sanoo **Katja Ahola**, Kouvolan kaupungin toimitilajohtaja.

– Mutta nyt se on entistäkin tärkeämpää.

Sähkön hinta on noussut rajusti. Jos kulutusta ei vähennetä, kaupunki joutuu maksamaan energiasta tänä vuonna 5,2 miljoonaa euroa enemmän kuin budjetissa ennakoitiin.

Kustannusten vähentämisessä neljä nopeaa keinoa ovat:

- 1) sisälämpötilan lasku yhdellä asteella,
- 2) tilatehokkuuden lisääminen,
- 3) kiinteistöautomaation ja ilmanvaihtojärjestelmien tehostaminen sekä
- 4) lämmitysjärjestelmien vaihto.

Sisälämpötilan laskemista käsitellään oheisessa jutussa "Aste alemmas, makuuhuoneessa enemmänkin". Seuraavassa lisää kolmesta muusta keinosta.

VALVOMO-OPERAATTORIN VAKANSSISTA KOKOPÄIVÄINEN

Tilatehokkuuden lisääminen tarkoittaa, että vajaakäyttöisten rakennusten lämmityskustannuksia pienennetään.

– Jonkin verran on rakennuksia, joiden päädyssä on yksi vuokralainen ja sen takia lämmitetään koko rakennusta, toimitilajohtaja Ahola sanoo.

– Jos löydetään vuokralaisille jokin muu tila, voidaan koko rakennuksen lämpötila laskea peruslämmölle.

Se tarkoittaa noin 12 asteen lämpötilaa. Joissakin toimistorakennuksissa on etätöiden takia väljää. Silloin paikalla olevat työntekijät voidaan keskittää samaan osaan rakennusta ja jättää muu osa peruslämmölle.

Kiinteistöautomaation ja ilmanvaihtojärjestelmien tehostamiseen on satsattu lisää henkilöresursseja: valvomo-operaattorin vakanssi on muutettu osa-aikaisesta kokopäiväiseksi.

Keskusvalvomoon on liitetty noin 150 kaupungin isoa kiinteistöä. Energiatehokkuutta voidaan tehostaa ohjaamalla niiden ilmanvaihtoa ja lämmitystä kiinteistöautomaatiojärjestelmän kautta.

VALKEALASSA ON LÄMMITETTY PALJON MAAKAASULLA

Lämmitysjärjestelmien vaihto tarkoittaa tässä yhteydessä siirtymistä maakaasusta kaukolämpöön.

– Aloitimme tämän asian jo keväällä, kun alkoi näyttää epävarmalta, saadaanko kaasua ja jos saadaan, millä hinnalla, toimitilajohtaja Katja Ahola kertoo

– Kaukolämpö saadaan kuuteen tai viiteen kohteeseen jo tämän vuoden puolella.

Lämmitysjärjestelmissä on ollut alueellisia eroja.

– Valkealassa on ollut paljon kaasukohteita. Vanhassa Kouvolassa ja Kuusankoskella on ollut vahva kaukolämpöperinne.

Kaupunginhallitus käsitteli energiansäästöä 10. lokakuuta kokouksessaan.

Lue lisää: kouvola.fi/ajankohtaista

– Se vastaa kokoluokaltaan puuttuvaa sähköntuontia Venäjältä. Olisi oleellista, että se saataisiin suunnitelmien mukaan tuotantoon.

Mitä uskot, että sähkön hinnalle tapahtuu talven aikana?

– Näyttää, että se on vielä jonkin verran nousussa. Ihmisten täytyy varautua siihen.

Kansalaisia kehoitetaan varautumaan 72 tunnin sähkökatkoon. Kuinka todennäköisenä pidät, että sellainen tapahtuu?

– En pidä sitä todennäköisenä. Kevyemmät rajoitustoimenpiteet tähtäävät siihen, että sellaista ei tulisi. Tietysti tällainen blackout (sähköverkon kaatuminen) olisi niin vakava tilanne, että siihen on syytä varautua.

Oletko havainnut kaupungin kiinteistöissä ja muissa kohteissa energiansäästämismahdollisuuksia? Vastaa kyselyyn "Bongaa energiasyöppö" kaupungin verkkosivuilla osoitteessa: kouvola.fi/bongaasyoppo

Aste alemmas, makuuhuoneessa enemmänkin

– Lämmityksessä on parhain potentiaali säästää, sanoo energianeuvoja Tommi Tuomi.

Aste alemmas.

Näin sanoen kansalaisia kannustetaan alentamaan huonelämpötilaa ja säästämään siten energiaa.

Se on tärkeää talouden ja luonnon kannalta. Tulevana talvena saatetaan olla myös pakon edessä, sillä sähkön saatavuutta ehkä rajoitetaan.

Miten kansalainen voi käytännössä säästää asumiseen kuluvaan energiaan?

Vinkkejä tähän antaa Kouvolan kaupungin energianeuvoja **Tommi Tuomi**.

Kaikki neuvot eivät päde kaikkiin. Paljon riippuu esimerkiksi siitä, asuuko omakoti- vai kerrostalossa.

– Kaikki eivät voi tehdä samoja asioita. Jokaisen pitää miettiä, miten voi tehostaa omaa energian käyttöään, Tuomi sanoo.

VAIKUTUSTA SÄHKÖLASKUUN TAI YHTIÖVASTIKKEeseen

– Lämmityksessä on parhain potentiaali säästää, energianeuvoja Tuomi sanoo.

Näin siksi, että lämmitykseen kuluu noin kaksi kolmannesta omakotitalossa käytettyä energiasta.

Valtion kestävä kehityksen yhtiö Motiva aloitti lokakuussa kampanjan otsikolla *Aste alemmas*.

Mikä on kohtuullinen lämpötila, jonka alle ei tarvitse mennä?

– Oleskelutilojen lämpötila on 20–21 astetta, makuuhuoneessa vähän vähemmän, 18–20 astetta, Tuomi sanoo.

– Jos oleskelutilojen lämpötilaa laskee vaikka 24 asteesta 21:een, myös sisäilman laatu paranee.

Rappukäytävässä riittää 17–18 astetta, varastossa 12 astetta, autotallissa viitisen astetta.

Omakotitaloissa energialaskun maksaja hyötyy lämpötilan alentamisesta suoraan ja varmasti.

Mutta *Aste alemmas* koskee myös kerros- ja rivitalojen asukkaita.

– Jos kaikki tekevät muutoksen, se näkyy taloyhtiön energiankulutuksessa. Ei tarvitse esimerkiksi ostaa kaukolämpöä niin paljon. Se näkyy kuukausivastikkeissa, Tommi Tuomi sanoo.

LÄMMITYSJÄRJESTELMÄN VAIHTAMISEEN SAA TUKEA

Energiankulutukseen ja lämmityskuluihin voi mahdollisesti vaikuttaa vaihtamalla lämmitysjärjestelmää.

Ely-keskus ja Ara myöntävät tukea muutoksiin, joilla luovutaan fossiilisten polttoaineiden käytöstä. Niitä ovat muun muassa öljy ja maakaasu.

Uuden pientalon rakentaja voi valita lämmitysjärjestelmän puhtaalta pöydältä.

– Järkevin ratkaisu on varmaan vesikiertoinen keskuslämmitys, energianeuvoja Tommi Tuomi sanoo.

– Silloin voidaan elää maailmantilanteen mukaan. Veden lämmitysmuoto voi olla mikä tahansa: maalämpö, kaukolämpö, sähkö, pelletti.

LÄMMINVESIVARA-AJAN TERMOSTAATTI 60 ASTEeseen

Omakotitalon energiankulutuksesta viidenes menee käyttöveden lämmittämiseen.

Tähänkin osuuteen voivat asujat vaikuttaa.

– Kuinka moni tarkistaa, mihin lämpötilaan lämminvesivaraajan termostaatti on säädetty? Tuomi kysyy.

Kysymys on retorinen. Hän tietää, että ei kovin moni.

Mahdollisimman matalalle säädetty käyttöveden lämpötila säästää energiaa. Kuinka matalalle on mahdollisimman matalalle?

– Turvallisena rajana voidaan pitää 60 astetta. Silloin legionella-bakteeria ei pääse muodostumaan.

Säästöä syntyy myös pitämällä suihkukäynnit maltillisen mittaisina ja sammuttamalla vedentulo saippuoinnin ajaksi.

JÄÄKAAPPI JA PAKASTIN VIEVÄT SÄHKÖÄ JATKUVASTI

Sähkölaitteet vievät noin seitsemäsosan omakotitalojen energiankulutuksesta.

Suurimmat säästömahdollisuudet liittyvät laitteisiin, jotka ovat jatkuvasti päällä.

– Kun jokin kaluste menee rikki, kannattaa miettiä, millainen energiankulutus on uudessa laitteessa, energianeuvoja Tommi Tuomi sanoo.

– Jääkaapit ja pakastimet ovat päällä 24 tuntia vuorokaudessa. Vaikka uusi laite olisi vähän ostettaessa kalliimpi, siitä tulee pitkän päälle säästöä, jos se vie vähemmän energiaa.

Jääkaapin energiatehokas lämpötila on +5 tai +6 astetta ja pakastimen –18.

Lisätietoa:

- Asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskuksen Aran energia-avustus: ara.fi/energia-avustus
- Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen Elyn lämmitysmuotoavustus: ely-keskus.fi/oljylämmityksen-vaihtajalle
- Motivan lämmitystapojen vertailulaskuri: lammitysvertailu.eneuvonta.fi/
- Motivan vinkit energiansäästöön: motiva.fi/koti_ja_asuminen/energiansaasto_on_varautumista

Naapuriakin voi auttaa

Jokainen varautuu 72 tunnin sähkökatkoon "omilla kyvyillään ja resursseillaan", sanoo Kouvolan turvallisuuspäällikkö Johanna Tauriainen.

Meidän pitäisi varautua suoriutumaan kotona omillamme vähintään 72 tunnin ajan.

Näin suosittelevat viranomaiset.

Todennäköisin syy kolmen vuorokauden eli 72 tunnin pakolliselle omavaraisuudelle on pitkäkestoinen sähkökatkos.

Kouvolan kaupungin turvallisuuspäällikkö **Johanna Tauriainen** suosittelee, että kukin varustautuu "omilla kyvyillään ja resursseillaan".

– Jos olet pienituloisen ja on haasteita

elämässä, teet sen minkä pystyt. Ei tästä tarvitse paineita ottaa, Tauriainen sanoo.

– Mutta hyväosaiselle ihmiselle varautuminen on mielestäni jopa kansalaisvelvollisuus.

LÄMPÖÄ, VETTÄ, RUOKAA JA VÄLTÄMÄTTÖMIÄ LÄÄKKEITÄ

72 tunnin varautumiseen annettavat ohjeet ovat yleisluontoisia, eivätkä kaikki ohjeet sovi kaikille. Siksi varautumista kannattaa itse pohtia oman kotitalouden kannalta.

– Istutaan alas ja mietitään, että jos sähköt ovat 72 tuntia poikki, miten se vaikuttaa meidän perheeseen, turvallisuuspäällikkö Tauriainen sanoo.

– Se on tosi erilaista riippuen omasta elämäntilanteesta: asuuko kerrostalossa vai omakotitalossa, kaupungissa vai maalla, onko taloudessa lapsia, onko sairauksia.

Kriittisimmät asiat ovat lämpö, vesi ja ruoka sekä mahdollisesti välttämättömät lääkkeet.

– Makuupussi tai paksut peitot ovat yksinkertaisin tapa varautua siihen, että lämmöt menevät, Johanna Tauriainen sanoo.

– Ruoan suhteen varautuminen voi olla sitä, että syödään ensin mitä jääkaapissa on ja sitten pakastin tyhjäksi. Kaapissa voi olla myös kuivatarvikkeita.

– Pitää olla elintarvikekelpoisia vesikanistereita tai kannellisia puhtaita ämpäreitä, joilla pystyy noutamaan vettä vesiyhtiön jakelupisteiltä.

Jotta välttämättömiä lääkkeitä on hätävara, niitä ei kannata käyttää aivan loppuun ennen kuin käy ostamassa uusia.

Auton tankin olisi hyvä olla aina ainakin puolillaan bensiiniä, koska sähkökatkon tullen tankkauspisteet lakkaavat toimimasta.

Myös taskulamppuja on hyvä olla olemassa.

VIRANOMAISRESURSSIT NIITÄ TARVITSEVILLE

Tauriainen kannustaa kriisitilanteissa yhteisvastuullisuuteen.

– Paras tapa tehdä kriisinkestävä yhteiskunta on se, että ne, joilla on mahdollisuus pitää itsestään huolta, tekevät niin mahdollisimman pitkälle, hän sanoo.

– Kun toimitaan näin, viranomaisresurssit voidaan kohdentaa heikoimmassa asemassa oleville – heille, joilla ei ole mahdollisuutta varautumiseen.

– Näin ajattelen myös omassa elämässäni. Meidän perheemme pystyy varautumaan kriiseihin ennakolta, ja olemme varautuneet hätätilanteessa myös naapurin auttamiseen.

Miten naapuria voi auttaa sähkökatkon jatkuessa pitkään?

– Jos siellä on vaikka yksin asuva ihminen, voi käydä kysymässä, miten sinä pärjää. Tarvittaessa hänet voi ohjata viranomaisavun piiriin.

Lisätietoa: 72tuntia.fi.

” Kriittisimmät asiat ovat lämpö, vesi ja ruoka sekä mahdollisesti välttämättömät lääkkeet.

Teholan logistiikka-alue kehittyy:

RR-termiinaali valmistuu tänä vuonna

Teholassa sijaitseva Suomen ensimmäinen kuivasatama, Kouvola RRT, on pian valmis. Vihreän logistiikan termiinaali vahvistaa logistiikka-alueen toimintoja ja tuo yrityksille uusia mahdollisuuksia.

Teksti: Tarja Hurtta

Kuvat: Henri Havukainen, Rohe Solutions Oy

Kaupunki kehittää Teholan logistiikka-alueen infrastruktuuria sekä tonttitarjontaa yritysten tarpeisiin. EU:n ilmastotavoitteet siirtävät tavaraliikennettä kumipyöriltä raiteille tulevaisuudessa.

– Vaikka maailmanpoliittinen tilanne on mikä on, tulee tavaraliikenne raiteilla lisääntymään. Se luo kysyntää tehokkaammalle raideinfraalle, projektipäällikkö **Tero Valtonen** Kouvolan kaupungilta sanoo.

Uusia lastauspaikkoja tarvitaan, jotta myös yritykset, joilla ei ole omaa rautatieyhteyttä voivat kuljettaa tavaraa raiteilla. Tähän tarpeeseen Kouvola pystytään nyt vastaamaan.

Teholassa on toiminut pienempi rautatie- ja maantietermiinaali (KCY) jo vuosia. Sen vuokraustilanne on edelleen hyvä, vaikka idän liikenne on hiipunut. Uusi tilanne on muuttanut logistiikkaketjuja ja myös yritysten tarpeita. Radan läheisyydessä olevalle säilytystilalle on kysyntää. Esimerkiksi UPM on vuokrannut lisätilaa vanhasta termiinaalista kotimaiselle hakkeelle. Vastikään termiinaalissa on aloittanut uusi toimija Skinest Finland, joka huoltaa ja modernisoi puutavaravaunuja.

ENSIMMÄISIÄ TONTTIVARAUKSIA SAATU

Kaupunki panostaa siihen, että Teholassa on jatkossakin kysyntää vastaavaa tonttitarjontaa. Keväällä saatiin ensimmäiset tonttivaraukset. Auramaa-yhtiöt suunnittelee Kouvola toimintojensa laajennusta ja siirtoa Teholaan. Rohe Solutions puolestaan kaavailee LNG-kaasutankkausaseman perustamista.

Rohe Solutionsin toimitusjohtaja **Sanna Kokkonen** pitää Teholan sijaintia logistisesti hyvänä.

– Alueelle on keskittynyt logistiikkatoimintoja ja se tarjoaa houkuttelevan sijainnin hyvien liikenneyhteyksien varrella. Uskon, että Teholaan sijoittuva tankkausasema tukee parhaiten Kouvola ja koko Kymenlaakson alueen liikenteen siirtymää uusiutuviin polttoaineisiin, Kokkonen painottaa.

Rohe Solutionsin toimitusjohtaja Sanna Kokkonen pitää Teholan logistiikka-alueen sijaintia erinomaisena. Taustalla myyntipäällikkö Mikko Korpinen.

Joustavan asemakaavan ansiosta uusista, termiinaalin viereisistä tonteista voidaan lohkoa erisuuruisia tarpeen mukaan. Tonteilta tulee olemaan suora työkoneyhteys termiinaaliin. Varsinaisen termiinaali-alueen pohjoisosaan on mahdollista rakentaa termiinaali- ja varastointitoimintoja palvelevia rakennuksia.

KESTÄVÄ RAKENTAMINEN TUONUT SÄÄSTÖJÄ

Kouvola RRT-hankkeessa on noudatettu kestävän infrarakentamisen periaatteita.

Kestävyys näkyy muun muassa materiaalivalinnoissa, joissa on hyödynnetty kierrätettyä betoni- ja asfalttimurskettä. Lähes kaikki tarvittu kiviaines on saatu rakennuspaikalta, mikä on minimoinut rakentamisen aikaiset kuljetusmatkat.

Kestävillä ratkaisuilla on saatu merkittäviä säästöjä rakentamisen aikaisiin päästöihin sekä materiaali-, jäte- ja kuljetuskustannuksiin. Ratkaisut ovat osaltaan mahdollistaneet hankkeen toteuttamisen alkuperäistä kustannusarviota edullisemmin.

A portrait of Marita Toikka, a woman with blonde hair pulled back, wearing a black blazer over a black top, large silver earrings, and a silver cuff bracelet. She is smiling slightly and looking towards the camera. Her hands are clasped in front of her.

Kohti vuotta 2032

Lapset, nuoret ja yritykset ovat aiempaa selkeämmin Kouvolan kaupunkistrategian keskiössä. Sidosryhmät halutaan mukaan toteuttamaan päivitettyä strategiaa.

Teksti: Harri Mannonen **Kuva:** Kouvolan kaupunki

”Kouvola on aktiivisten kaupunki keskellä kaikkea. Meillä on hyvät yhteydet – ihmisiin, luontoon, maailmalle ja mahdollisuuksiin!

Laitamme itsemme likoon: opimme, teemme töitä ja yritämme. Kouvolassa on helppo kokeilla ja pysyä liikkeessä. Kasvumme syntyy lapsista, nuorista ja yrityksistä. Rakennamme kasvun kestävästi ja yhdessä.”

Näin sanotaan Kouvolan uudessa kaupunkistrategiassa vuosille 2023–32. Valtuusto hyväksyi sen syyskuussa.

Kuntalain mukaan ”kunnassa on oltava kuntastrategia, jossa valtuusto päättää kunnan toiminnan ja talouden pitkän aikavälin tavoitteista.”

Strategiaa tehdään tutuksi kaupungin henkilöstölle, kuntalaisille ja muille sidosryhmille tulevana talvena.

Seuraavassa kaupunginjohtaja **Marita Toikka** vastaa kahdeksaan kysymykseen uudesta strategiasta.

Miksi strategia on kaupungille tärkeä?

– Kouvola on enemmän kuin osiensa summa. Jokainen täällä asuva vaikuttaa siihen, millaisessa kaupungissa elämme tulevaisuudessa. Strategia antaa kehitystyölle suunnan.

Mikä on uuden strategian tärkein ero aiempaan strategiaan verrattuna?

– Lapset, nuoret ja yritykset on nostettu aiempaa selvemmin strategisik-

– Jokainen kouvoolalainen voi vaikuttaa siihen, millaisessa kaupungissa elämme tulevaisuudessa. Strategia antaa kehitystyölle suunnan, kaupunginjohtaja Marita Toikka sanoo.

si painopistealueiksi. Ja vielä selvemmin on sanottu, että Kouvola on Kaakkois-Suomen keskus. Asemoidumme tänne alueellisesti ja nostamme alueellista painoarvoamme. Enää emme ajattele hyvinvoinnin ja elinvoiman kasvua erillisinä, vaan kaikki tekemämme työ tavoitteisiin vastaamiseksi lisää yhtä lailla molempia.

Strategian mukaan "Kouvola on kestävän kasvun alusta". Mitä alusta tarkoittaa tässä yhteydessä?

– Kaupungin toimii perustana kuntalaisten hyvinvoinnille ja alueen elinvoimalle. Tavoitteena on, että täällä on hyvä elää ja asua sekä yritysten on helppo toimia ja kehittyä.

– Avattuna tämä tarkoittaa sitä, että arki on Kouvolaan turvallista ja palvelut toimivia sekä saavutettavia: Esimerkiksi kaavoitus on ajan tasalla ja lupaprosessit nopeita sekä asiakkaille helppoja. Tulevaisuuden taitoja tarjoavat päiväkodit ja koulut ovat tärkeä osa vetovoimaamme. Toiminnan pitää olla laadukasta ja varhaiskasvatuksesta tulee saada päivähoitopaikka silloin, kun perhe sitä tarvitsee.

Aiemmassa strategiassa oli täsmällisiä, numeroin ilmaistuja tavoitteita muun muassa asukasmäärän kehittymisen suhteen. Uudessa strategiassa niitä ei ole. Miksi?

– Oli poliittinen tahtotila, että strategia on nyt yleisemmällä tasolla. Strategiaan valituille numeerisille faktoille ei kirjattu tavoitteita, mutta silti niiden toteutumista seurataan säännöllisesti. Strategian kuuden tavoitteen toteutumista seurataan taloussuunnittelun kautta.

Kestävä elämäntapa asetetaan strategiassa yhteiseksi tavoitteeksi. Miten kaupunki voi edistää sitä? Tuoko se lisää työpaikkoja?

– Pyrimme siihen, että palvelut tuotetaan vastuullisesti. Huomioimme kestävyiden esimerkiksi rakentamisessa ja suosimme lähiruokaa. Nämä ratkaisut voivat tuoda työpaikkoja sekä suoraan että välillisesti. Myös bio- ja kiertotalous nähdään vahvuutena ja kestävän kasvun edistäjänä.

” Kouvola vahvuus on sijainti – olemme riittävän lähellä pääkaupunkiseutua, mutta täällä on huomattavasti joustavampaa ja edullisempaa toimia.

Mikä on ratkaisevinta työpaikkojen lisääntymisen kannalta?

– Strategiassa lähdemme alusta-ajatuksesta: Meille on yritysten helppo sijoittua. Kouvola vahvuus on sijainti – olemme riittävän lähellä pääkaupunkiseutua, mutta täällä on huomattavasti joustavampaa ja edullisempaa toimia. – Koulutustarjonnalla voimme edesauttaa asiaa. Koulutuksen järjestäjien ja yritysten yhteistyö on erittäin tärkeää, jotta alueen työvoimatarjonta vastaa tarpeeseen.

Strategian mukaan Kouvola on värikäs pelikenttä. Miten kaupunki voi edistää esimerkiksi rokkia ja kesäteattereita?

– Kaupunki voi olla luomassa ilmapiiriä, jossa uskalletaan kokeilla erilaisia asioita, myös uusia tapahtumia. Meillä on rikas kulttuuritarjonta ja Kouvola on vireä urheilukaupunki. Tuemme tätä monimuotoisuutta monella tavalla, mutta pääosin se on yritysten ja järjestöjen toimintaa. Kun kaupungilta tarvitaan lupia tai muuta apua tapahtumien järjestämiseen, suhtaudumme myönteisesti. Toki kaupunki

Kouvola uudistuneessa strategiassa on kuusi tavoitetta. Lue niistä ja strategiasta muutoinkin lisää kaupungin verkkosivuilta: kouvola.fi/strategia. Verkkosivuilta löydät esimerkiksi tavoitteita tarkentavat teemat, joita on kunkin strategiatavoitteen alla seitsemän.

” Kaavoitus on ajan tasalla ja lupaprosessit nopeita sekä asiakkaille helppoja.

antaa järjestöille myös avustuksia ja tiloja käyttöön ja tukee joitakin tapahtumia.

Mikä on selkein mittari sen suhteen, kehittykö Kouvola uuden strategian hahmottelemaan suuntaan?

– Selkeimmät mittarit ovat nettomuutto Kouvolaan, yritysten ja työpaikkojen määrä sekä asukastytytyväisyys.

KOUVOLA
– KAAKKOIS-SUOMEN KESKUS
Aktiivisten kaupunki keskel kaikkee

ARVOT
Yhdessä, kestävästi, kehittäen

TOIMINTAPERUSTA
Kouvola on kestävän kasvun alusta

KASVUKÄRJET
Lapset ja nuoret
Yritykset

YHTEISET TAVOITTEET
Asuminen:
Kouvola on turvallinen kotipesä

Liikunta ja kulttuuri:
Kouvola on värikäs pelikenttä

Kestävä elämäntapa:
Kouvola on luonnollinen perusta

Kasvatus ja opetus:
Kouvola on kaikkien kampus

Työelämä:
Kouvola on moderni työmahdollisuuksien keskus

Yrittäminen:
Kouvola on logistisesti keskellä kaikkea

Uudessa maassa, uudessa

koulussa

Sarkolan koulun valmistavan opetuksen oppilaita. Valmistavassa opetuksessa opetellaan kieltä ja suomalaista koulunkäyntiä korkeintaan vuoden ajan.

– Kesällä olimme paljon ulkona. Tanssin paljain jaloin Manskin suihkulähteessä, Stesha Anishchenko kertoo.

Teksti: Harri Mannonen Kuvat: Marja Seppälä

Venäjä hyökkäsi Ukrainaan viime helmikuussa. Nyt EU:n alueella on yli neljä miljoonaa ukrainalaista pakolaista.

Sota näkyy myös Kouvossa ja Kouvola koulussa. Peruskoulun valmistavilla luokilla on yli kolmekymmentä ukrainalaista lasta ja nuorta.

Seuraavassa heistä neljä kertoo elämästään. He ovat Sarkolan koulussa samalla valmistavalla luokalla, jota opettaa **Gulnara Sabirova**.

Kaikkiaan Kouvola peruskoulun valmistavien luokkien määrä on kasvanut kahdesta kuuteen. Kaikissa ryhmissä on useampia kansallisuksia.

Lisäksi iltalukio järjestää valmistavaa opetusta opiskelijoille, jotka eivät ikänsä puolesta enää kuulu perusopetukseen.

Valmistavaa opetusta annetaan maahanmuuttajataustaisille lapsille ja nuorille, joiden kielitaito ei vielä riitä opiskeluun perusopetuksessa.

DARIA LADYKO

10-vuotias. Asui Luhanskissa.

“Ukrainassa olin neljäsluokkalainen. Neljänsiä luokkia oli neljä, ja jokaisessa oli 30 oppilasta. Koulu oli numero 54.

Matematiikka oli lempiaineeni. Harrastin myös musiikkia, otin kitaratunteja. Nyt en voi soittaa, koska kitara jäi sinne. Olen pyytänyt uutta syntymäpäivälahjaksi jouluksi. Lempilauluni on Nirvanan laulu, jota harjoittelin korvakuulolta, mutta en muista sen nimeä.”

STESHA ANISHCHENKO

8-vuotias. Asui Donetskissa.

“Tulimme Kouvolaan huhtikuussa. Suomalainen perhe otti meidät vastaan. Meidän perheessämme on kaksi aikuista, kolme lasta, kissa Tigr ja koira Rune.

Mansikkamäen koulu oli kiva. Oli tosi iso koulupiha. Kesällä olimme paljon ulkona. Tanssin paljain jaloin Manskin suihkulähteessä. Velikin tanssi.

Mansikkamäki oli hyvä koulu, mutta tämä on vielä parempi, kaunis ja upouusi. Luokkamme lähellä on kirjasto, jossa saa leikkiä ja pelata lautapelejä.”

DASHA NEBOZHENKO

8-vuotias. Asui Luhanskin alueella.

“Tykkään pyöräillä. Osasin pyöräillä jo Ukrainassa. Opin pyöräilemään, kun olin nelivuotias. Kun olin kuusivuotias, pyöräilin kerran 36 kilometriä.

Kotona meillä oli kaksi koiraa ja kaksi kissaa. Ne ovat nyt serkulla Ukrainassa. Meillä on aina ollut paljon lemmikkejä, mutta nyt ei ole. Äiti sanoi, että meidän ei kannata ottaa lemmikkejä, koska kun me palaamme kotiin, kenelle me ne sitten annamme?”

BOHDAN KONOVALOV

9-vuotias. Asui Harkovassa.

“Tulimme huhtikuussa naapurien kanssa yhdessä Suomeen, ensin Helsinkiin. Sitten saimme yhteisen asumispaikan Haminasta. Ja olimme ensimmäisiä asukkaita Kouvolan vastaanottokeskuksessa.

Haminassa alkoi uusi harrastus, metsäretkeily. Siellä oli oikea metsää, ja Kouvolastakin löytyi oikea metsä, josta voi poimia sieniä. Ukrainassa oli peltoja ja ihan pieni metsä.

Kalastus on toinen uusi harrastukseni. Kerran olisi tullut kaksikiloinen ahven, mutta koukku lähti irti sen suusta, mutta sain monia pienempiä ahvenia.”

*Koulunkäynninohjaaja
Jenna Gassmann
pelaa oppilaiden kanssa
bingoa.*

Urheilupuiston vuonna 1964 valmistunut uimahalli on liikuntapäällikkö Teemu Mäkipaakkaselle tuttu paikka. Halli on pääasiassa Jorma Järven suunnittelema. Arkkitehtuurimuseon mukaan "hyperbolinen paraboloidimuoto hallitsee koko rakennusta". Luonnehdinta viittaa kaarijulkisivuun.

Erilaisia käyttäjiä altaassa samaan aikaan

Kun Urheilupuiston uusi uimahalli rakennetaan, nykyisen hallin kaarijulkisivu säilytetään.

Teksti: Harri Mannonen **Kuva:** Marja Seppälä

Uuden Urheilupuiston uimahallin hankesuunnittelu on käynnissä. Nykyistä uimahallia peruskorjataan ja lisäksi rakennetaan laajennusosa.

– Hankesuunnittelu jatkuu helmikuun loppuun, kaupungin rakennuttajapäällikkö **Pia Rajala** kertoo.

– Jos hankesuunnitelma hyväksytään, alkaa toteutussuunnittelu. Se vie loppuvuoden 2023.

Rakentaminen saattaa alkaa vuonna 2024 ja valmista tulla pari vuotta myöhemmin.

VANHAT TOIMIVAT NORMAALISTI KUNNES UUSI VALMISTUU

Kouvolan kaupungilla on neljä uimahallia: Urheilupuiston, Kuusankosken, Valkealatalon ja Inkeröisten.

– Urheilupuisto on käyttövolyymltaan niistä suurin, liikuntapäällikkö **Teemu Mäkipaakkanen** sanoo.

Halli on suljettu koko rakentamisaian.

– Valtuuston päätös oli, että kaikki muut hallit toimivat normaalisti siihen asti, kun Urheilupuiston uusi halli valmistuu.

Uuteen halliin on tulossa monenlaisia altaita.

– Tulee kahluuallas ja normaali lastenallas ja erillinen hyppyallas. Suunnitelmissa on terapia-allaskin, Mäkipaakkanen sanoo.

Uudisosaan rakennetaan 50 metrin allas, jossa voi esimerkiksi järjestää uimakilpailuja. Ison altaan voi jakaa väliaikaisesti osiin.

– Siksi se palvelee monia erilaisia käyttäjiä, ja he pystyvät olemaan siellä samaan aikaan: vesijumppaajat, kuntouimarit, kilpauimarit.

ULKOALTAAN RAKENTAMISTA HARKITAAN VIELÄ

50 metrin allas jaetaan osiin välisillalla. Se on tavanomainen menetelmä uusissa uimahalleissa.

– Minäkin olen suunnitellut sellaisen Oulun uimahalliin ja Poriin ja uusimpana Kuopion Kuntolaakson uimahalliin, sanoo arkkitehti **Tapio Antikainen**.

Hänen edustamansa arkkitehtitoimisto arkMILL tekee Urheilupuiston uuden uimahallin hankesuunnitelman.

– Nykyisen uimahallin kaarijulkisivua pidetään kaupunkikuvallisesti tärkeänä ja se tullaan ottamaan huomioon laajennusta suunniteltaessa, Antikainen sanoo.

– Matalan siiven kohtalo on auki. Sitä ei voida purkaa kokonaan. Siinä on tukirakenteita, jotka tukevat satulakaton rakennetta eli uimahallin vesikattoa.

Muitakin oleellisia kysymyksiä vielä pohditaan.

– Nykyistä ulkoallasta ei varmaan voi säilyttää, mutta se, tehdäänkö ulkoallasta ollenkaan, on vielä harkinnassa, arkkitehti Antikainen sanoo.

Moona auttaa kaikessa

Mohamad Al Abdullah opiskelee kokiksi ja aikoo perustaa Kouvolaan syyrialaisen ravintolan.

Teksti: Harri Mannonen **Kuvat:** Marja Seppälä

– Moona tuo työrauhan kaikille maahanmuuttajille.

Näin sanoo syyrialalais-kouvolalainen **Mohamad Al Abdullah**, 51.

Moona on maahanmuuttajille tarkoitettu neuvontapiste Kouvolan keskustassa. Sieltä saa neuvontaa kaikissa käytännön asioissa

Ne voivat liittyä esimerkiksi oleskelulupiin, koulutukseen tai kunnan palveluihin.

– Minä en yksin ymmärrä kaikkia Migrin ja Kelan päätöksiä. Nettikäännöskään ei siinä auta, al Abdullah sanoo.

– Kun Moona avattiin, kaikille maahanmuuttajille tuli paljon helpompaa.

Moona on toiminut reilut kaksi vuotta.

KOTKAN KARHULASSA ON TOINEN MOONA

– Mistä saada tietoa, kun tulet uudelle paikakunnalla ja sinulla ei ole kielitaitoa?

Tämän retorisen kysymyksen esittää maahanmuuttokoordinaattori **Tuija Väyrynen**.

Kouvolassa vastaus on Moona, jota Väyrynen johtaa.

– Moonan asiakasryhmää ovat kaikki, jotka tarvitsevat apua maahanmuutossa ja kotoutumisessa.

Avuntarve vaihtelee. Korona-aikana yrittäjät kysyivät paljon yritysavustuksista. Keväällä, ennen kuin Kouvolan vastaanottokeskus avattiin, tuli paljon kyselyjä vapaaehtoisilta, jotka tarjosivat majoitusta ukrainalaisille paikolaisille.

Moonassa työskentelee Väyrysen johdolla kolme palveluneuvojaa.

– Jos emme tiedä jotakin, voimme ottaa yhteyttä verkostossamme henkilöön, joka tietää, Väyrynen sanoo.

– Jos emme osaa jotakin kieltä, Karhulasta voimme saada langan päähän jonkun, joka osaa. Samoin he voivat kysyä meiltä apua.

Kouvolan ja Kotkan Moonan toimintaa rahoittavat kaupungit sekä työ- ja elinkeinoministeriö.

”TIETYT ASIAT PITÄÄ SAADA RULLAAMAAN”

Suomen virallisten kielten taito on tarpeen silloinkin, kun hoitaa asioita digitaalisesti.

– Suomessa nettipalvelut ovat pitkälti suomen- ja ruotsinkielisiä, maahanmuuttokoordinaattori Väyrynen sanoo.

Asiointia hankaloittaa se, että on niin monia eri tahoja, joiden kanssa maahanmuuttajan pitää asioida. Väyrynen luettelee:

– Maahanmuuttovirasto Migri, Kela, Digi- ja väestötietovirasto, TE-toimisto, verohallinto.

– Ja tietysti on asumiseen liittyviä asioita sekä esimerkiksi pankkitilin avaaminen. Nämä kaikki on hoidettava samalla kertaa, pian Suomeen-tulon jälkeen.

– On tänne tullut minkä syyn takia tahansa, tietyt asiat pitää saada sujumaan, jotta arki rullaisi, jotta jäisit tänne Kouvolaan ja jotta pääsisit yhteiskuntaan mukaan.

SYYRIALAISET JA LIBANONILAISET YMMÄRTÄVÄT HYVIN TOISIAAN

Mohamad Al Abdullah käy Moonassa pari kertaa kuussa.

– Se auttaa, kun paikalla on työntekijä, joka puhuu arabiaa ja suomea, Al Abdullah sanoo.

– Jos vaihdan asuntoa, hän auttaa. Jos vaihdan sähkösopimusta, hän auttaa. Kerran minulta pysähtyi auto keskelle tietä.

Kyseinen palveluneuvoja on **Moustafa Ala Eddine**, joka on kotoisin Libanonista.

– Syyrialaisien ja libanonilaisten on helpoa ymmärtää toisiaan. Puhumme kaikki samaa arabian murretta, Ala Eddine sanoo.

– Esimerkiksi marokkolaiset puhuvat meile vaikeaa murretta, mutta arabian kirjakieli on kaikille sama.

Ala Eddine tuli Suomeen vuonna 2008.

– Tulin, koska vaimoni asui Suomessa. Opiskelin suomen kieltä ja aloitin B.Braun Avitum oy:ssä, jossa valmistettiin laboratoriarvikkeita, Moustafa Ala Eddine kertoo.

– Vuonna 2015 Suomeen tuli paljon turvapaikanhakijoita ja perustettiin vastaanottokeskuksia. Aloitin vastaanottokeskuksessa vapaaehtoisena, ja vuonna 2016 pääsin sinne töihin.

– 2020 aloitin työt Moonassa palveluneuvojana.

VUOSIKYMMEN SITTEN SISÄLLISSOTA SEKOITTI KAIKEN

Syyriassa on käyty sisällissotaa yli kymmenen vuotta.

– Ennen kuin sota alkoi, kaikki oli hyvin. Sitten kaikki meni sekaisin, Mohamad Al Abdullah sanoo.

– Isis kidnappasi pikkuveljeni. Nyt kukaan ei tiedä, missä hän on.

Al Abdullahin omaan perheeseen kuuluu vaimo ja neljä lasta. Perhe on asunut Kouvolassa kohta kuusi vuotta.

Syyriaan, Haman kaupunkiin, jäivät oma market, lihakauppa ja ravintola, kun perhe

**” Kun Moona avattiin,
maahanmuuttajille
tuli helpompaa.**

Mohamad Al Abdullah (oikealla) haluaa kiittää Suomea siitä, että hän ja hänen perheenä ovat päässeet tänne turvaan. Kuvassa myös Moonan palveluneuvoja Moustafa Ala Eddine.

lensi Suomeen.

- Helsinkiin lentoasemalle ja sitten Kouvolaan. Täällä asunto oli valmiina ja kaikki oli valmiina, Mohamad Al Abdullah kertoo.
- Ensimmäisenä päivänämme Kouvolas-
sa sanoin sosiaalityöntekijälle, että tämä on
meidän syntymäpäivämme – nyt me syn-
nymme.
- Aluksi Mohamad Al Abdullah oli turvapai-
kanhakija. Nyt hänellä on pysyvä oleskelu-
lupa, ja hän on hakenut Suomen kansalai-
suutta.

ISÄ JA POIKA OPISKELEVAT KOKIKSI SAMALLA LUOKALLA

Mohamad Al Abdullah kehuu Kouvolaan, ja
sanoo, että ei ole törmännyt rasismiin. Mutta:

- On vaikea saada kavereita. Olen nyt asu-
nut kolme ja puoli vuotta Eskolanmäessä,
enkä tunne ketään naapuria.
- Syyriassa, kun alueelle tulee uusi asu-
kas, kaikki menevät käymään hänen luonaan.
Täällä ei.
- Suomi on hyvä paikka minulle ja perheel-
le, mutta minulla on ikävä siskoja ja veljiä,
jotka asuvat Syyriassa.

Ensi syksynä hän valmistuu kokiksi. Hän
aikoo perustaa oman ravintolan ”totta kai”.

- Syyrialaisen ravintolan, hän tarkentaa.
- Kaksi poikaani opiskelee samaa ammat-
tia. Toinen on samalla luokalla kuin minä.

*Moona (Kouvolaankatu 14) on avoinna ilman
ajanvarausta maanantaisin, tiistaisin, tors-
taisin ja perjantaisin kello 10.00–12.00 ja
13.00–15.30. Keskiviikkoisin vain ajanva-
rauksella.*

Lue lisää: kouvola.fi/moona

Motivaatiota herättelemässä

Salla Kuiri maalaa tuolia Työpaja Viitakummun
puupajassa. Kohti ammattia -kurssin hän suoritti Motipajassa.

Uusi Motipaja tukee nuoria oppivelvollisuuden täyttämässä. – Meillä on pienet ryhmät. Täällä saa yksilöllistä ohjausta ja tukea, sanoo Sari Kiukas.

Teksti: Harri Mannonen **Kuvat:** Marja Seppälä

– Joillekin nuorille koulunkäynti aiheuttaa haasteita. Täällä mietitään, miten heidät saataisiin sitoutettua opintoihin.

Näin kertoo Motipajan yksilövalmentaja **Sari Kiukas**.

Motipaja on Työpaja Viitakummun uusin toimipiste. Se perustettiin oppivelvollisuuden laajenemisen takia, ja se on toiminut viime keväästä alkaen.

– Nuoret sanovat usein, että ei ole motia. Nimi Motipaja lähti siitä, että herätellään motivaatiota ja sitoutumista opiskeluun.

TOIMINTAA 16–18-VUOTIAILLE OPPIVELVOLLISILLE

Aiemmin oppivelvollisuuden täyttämiseksi riitti peruskoulun suorittaminen tai 17 vuoden ikä. Nyt oppivelvollisuus päättyy vasta, kun henkilö suorittaa toisen asteen tutkinnon tai täyttää 18 vuotta.

Laki velvoittaa myös koulutuksen järjestäjää eli tässä tapauksessa Kouvolan kaupunkia. Jos oppivelvollinen aikoo keskeyttää opintonsa, koulutuksen järjestäjän on selvítettävä hänen mahdollisuutensa ”suorittaa opintoja muussa oppimisympäristössä tai hakeutua muuhun koulutukseen.”

Motipaja vastaa tähän veloitteeseen.

– Tämä toimii toisenlaisena oppimisympäristönä. Meillä on pienet ryhmät, ja täällä saa yksilöllistä ohjausta ja tukea, Sari Kiukas sanoo.

Motipaja on tarkoitettu 16–18-vuotiaille oppivelvollisille opiskelijoille.

TIETOISUUS UUDESTA KASVATTANEE ASIAKASMÄÄRÄÄ

Motipajan tärkein yhteistyökumppani on Kouvolan ammattiopisto Eduko.

– Nuoret tulevat tutustumaan Motipajaan saatetusti. He tutustuvat paikkaan opettajan tai opinto-ohjaajan kanssa, yksilövalmentaja Sari Kiukas sanoo.

– Tarkoitus on tukea nuoren opintojen edistymistä. Rakennetaan yksilöllinen oppimispolku.

Motipaja on kehitysvaiheessa.

– Asiakaskunta on kasvanut pikku hiljaa toiminnan alettua. Tietoisuus uudesta tukipajasta kasvattaa varmasti asiakasmäärää.

Yksilöllinen oppimispolku saattaa johtaa kokonaan uudelle alalle, tai opiskelija saattaa löytää motivaation edistää nykyisiä opintojaan.

Opiskelijan jakso Motipajassa kestää yhdestä kolmeen kuukautea.

– Mutta sekin sovitaan yksilöllisesti, sanoo työvalmentaja **Emmi Väkevä-Henttu**. Hän on Motipajan toinen työntekijä.

– Tehdään sitä, mikä toimii.

YHDESSÄ TYÖPAJASSA MONTA ERILAISTA PAJAA

Jotta opiskelu ammattiin alkaisi sujua, joidenkin valmentautujien kanssa opetellaan elämisen perustaitoja: ravitsemustottumuksia, unirytmisiä ja riittävää liikunnan harrastamista.

Opinnot Edukossa voivat edetä myös Motipaja-jakson aikana.

– Opiskelijat voivat esimerkiksi olla täällä kolme päivää viikossa tekemässä Kohti Ammattia -kurssia ja loput kaksi päivää tekemässä ytoja Duunipajassa Edukolla, Emmi Väkevä-Henttu sanoo.

Ytöt ovat ammatillisten perustutkintojen

Motipajan yksilövalmentaja Sari Kiukas (takana) ja työvalmentaja Emmi Väkevä-Henttu (edessä oikealla) sekä Salla Kuiri.

yhteisiä osia eli esimerkiksi kieli- ja matematiikkakursseja. Edukon Duunipajassa niitä voi käydä tekemässä yksilölliseen tahtiin.

Työpaja Viitakummussa osaamista voi hankkia tekemällä työtä. Työpajassa on muun muassa tekstiilipaja, logistiikkapaja ja kahvila. Hankitun osaamisen voi tunnistaa työpajalla työvalmentaja.

120 nuorta Kouvolan työpajoissa

- Työpajoissa valmennetaan sekä nuoria että aikuisia koulutusta ja työtä varten.
- Työpajojen yleisimpiä palveluja ovat kuntouttava työtoiminta, työkokeilu, palkkattu työ ja sosiaalinen kuntoutus.
- Toimintaa rahoittavat valtio ja kunnat. Tuloja kertyy myös palveluiden ja tuotteiden myynnistä.
- Työpajoissa ympäri Suomen oli viime vuonna parikymmentätuhatta valmentautujaa, joista puolet oli 16–28-vuotiaita nuoria.
- Nuorten työpajoilla Kouvolassa on neljä toimintapistettä: Työpaja Viitakumpu, Työpaja Spiraali Myllykoskella sekä Kahvila NuortenPaikka ja Nuorten Paja Kouvolan keskustassa. Niissä nuoria osallistuu työpajatoimintaan vuosittain noin 120.

Maalausta ja hiontaa, petsausta ja lakkausta

15 osaamispisteen laajuinen Kohti ammattia on Edukon valinnainen ammatillisen tutkinnon osa. Sen kolme osaa ovat ”Minä ja arki”, ”Minä ja työympäristö” sekä ”Minä ja vahvuuteni”.

– Se oli ihan hauska kurssi, sanoo 24-vuotias kouvolaalainen **Salla Kuiri**.

Hän suoritti Kohti ammattia -kurssin Motipajassa.

– Mutta muuten olen Työpaja Viitakummun puupajassa.

Siellä hän tekee huonekalujen pintakäsittelyä: maalaa, hio, petsaa, lakkaa.

Kuiri on vaihtamassa alaa.

– Jätin merkonomiopinnat kesken. En halua olla kaupan alalla, hän kertoo.

– Hetken aikaa olin töissä puhelinmyynnin puolella. Tykkäsin siitä, mutta sehän on tosi rankkaa. Hän aikoo opiskella pintakäsittelijäksi.

”Ei tämä tämän kummempaa ole”

Digilainaatot ja -tutorit vievät Kouvolan digiosaamisen suunnitelmaa käytäntöön peruskouluissa.

Teksti ja kuva: Harri Mannonen

– ”Suomi tietoyhteiskunnaksi” vuonna 1996 oli ensimmäinen tietotekniikka-aiheinen koulutukseni, kertoo luokanopettaja **Marko Ursin** Vahteron koulusta.

– Se pidettiin Kouvolan aikuiskoulutuskeskuksessa.

Lea Olli, Ursinin kollega Mansikkamäen koulusta, pääsi tieto- ja viestintätekniikan kurssien makuun hieman myöhemmin.

– Minulla ensimmäinen oli Heinolassa opettajien kurssikeskuksessa vuonna 1997 ”TVT:n vinkkilaari luokille 0–4”, Olli sanoo.

– Rupesin heti käyttämään kaikkia vinkkejä Korian koulussa. Siellä oli atk-luokka.

– Sieltä jäi se ajatus, että ei tämä tämän kummempaa ole.

Nyt Ursin ja Olli vastaavat Kouvolan peruskoulujen digilainajojen ja digitutoreiden toiminnasta.

Toiminta liittyy Kouvolan kaupungin digi-

osaamisen suunnitelmaan, joka hyväksyttiin marraskuussa 2021. Tavoitteena on edistää kaikenikäisten kaupunkilaisten digiosaamista.

GOOGLEN YHTEISÖTUEN AVULLA PERUSTETTIIN KOLME LAINAAMOA

Digilainajoista opettajat saavat käyttöönsä laitteita, joita ei voida hankkia joka kouluun. Niitä ovat esimerkiksi Sphero-älypallot, BBC Micro Bit -kehitysalustat ja 3D-tulostin.

Oppilaat suunnittelevat 3D-tulosteita Tinkercad-nimisellä ohjelmalla. Kaikkia suunnitelmia ei tarvitse tulostaa, sillä jo pelkkä suunnittelu edistää oppimista.

Marko Ursinin mukaan uudenlainen opiskelu on auttanut oppilaita löytämään itsensä uusia vahvuuksia.

– Jotkut suunnittelevat simultaanisti omaa työtä ja neuvovat toisia, hän sanoo.

– Ei siellä opettajan tarvitse koko ajan häärtä. Vertaisoppimista tapahtuu koko ajan.

Alun perin digilainajoja oli Kouvolassa vain yksi, Mansikkamäen koulussa. Hakukoneyhtiön Googlen myöntämän tuen avulla lainajoja voitiin perustaa kolme lisää.

Google myöntää yhteisötukea ”hankkeille,

joilla on suora vaikutus Googlen palvelinkeskuksen alueen yhteisöön”. Yhtiön yksi palvelinkeskus sijaitsee Haminassa.

JOTKUT KÄYTTÄVÄT PALJON, JOTKUT EIVÄT OLLENKAAN

Nyt digilainajoja on Mansikkamäen lisäksi eri puolilla kaupunkia: Myllykosken yhtenäiskoulussa, Valkealan yhtenäiskoulun alakoulussa ja Keskustan koulussa Kuusankoskella.

Digitutoreita on Kouvolan peruskouluissa kaikkiaan 31. Tutorit ovat opettajia, joiden tehtävä on ”jalkauttaa digiosaamisen suunnitelmaa, edistää sen toteutumista”.

– Yksi tärkeä keino on, että digitutor voi mennä luokkaan opettamaan oppilaita ja erityisesti sitä kollegaa, Lea Olli sanoo.

– Digitutoreilla on säännöllisiä tapahtumia, ja me koulutamme toinen toisiamme.

Vaikka digilainajojen verkosto on kattava, sitä käytetään vaihtelevasti.

– Jotkut koulut käyttävät paljon, jotkut eivät ollenkaan, Marko Ursin sanoo.

– Lainajojen tarjoamia mahdollisuuksia ei vielä ole täysin hyödynnetty.

Lea Olli, Marko Ursin ja digilainajojen laitteita. Pöydällä on muun muassa mediasalkku, jonka laitteilla voi tehdä elokuvia ja animaatioita.

Omat puut mukaan

Kouvolassa on paljon kiinnostavia ulkoilu- ja luontopaikkoja, joukossa vähemmän tunnettujakin.

Teksti ja kuva: Harri Mannonen

Kouvolan luontoalueilta kuuluu hyviä ja huo- noja uutisia.

Otetaan ensin ne hyvät: luontokohteemme varjelevat luonnon monimuotoisuutta ja tarjo- avat kaupunkilaisille ulkoilumahdollisuuksia.

– On ollut aika hyvin kävijöitä. Ihmiset ovat löytäneet alueet kyllä, sanoo kaupungin met- säinsinööri **Kirsi Hokkanen**.

– Tuntuu, että monet ovat jo käyneet vanhoil- la luontopoluilla ja haluavat nyt uusiin kohtei- siin lähitienoilla.

Huonot uutiset liittyvät ulkoilun lieveilmiöi- hin, muun muassa roskaamiseen.

METSÄÄN EI PIDÄ JÄTTÄÄ ROSKIA

– Jos saat viedyksi metsään oluttölkin tai minkä tahansa roskan, saat kuljetettua sen varmasti poisikin, Hokkanen toteaa.

Todellisuudessa roskia jätetään luontoon. Myös luontopolkujen opasteita spreijataan ja väännetään.

– Ne halutaan vääntää niin, että ihmiset kul- kevat vika suuntaan. Se on aika raivostuttavaa.

Kouvolan uusimmalla luonnonsuoje- lualueelle Kalalammella on suosittu, esteetön luontopolku. Siellä on ulkoilutettu koiria kytke-

mättöminä. Näin ei tule toimia, vaan koirat on pidettävä aina kytkettyinä muun muassa taajamissa, luontopoluilla ja luonnonsuoje- lualueilla.

Avotulen tekeminen on kiellettyä toisen maalla, kuten luonnonsuojelualueella.

– Siksi olemme tehneet uusille reiteille tulentekopaikkoja. Näihin pitää ottaa omat puut mukaan, jos haluaa paistaa makkaraa, Kirsi Hokkanen muistuttaa.

– Luonnonsuojelualueella ei saa ottaa metsästä polttopuita.

Sieniä ja marjoja sen sijaan saa poimia.

KELTTIIN LINTUJA KATSOMAAN TAI TÖRÖNRANTAAN UIMAAN

Lintukallion ja Kesärannan luonnonsuoje- lualueet sijaitsevat lähekkäin Lappalanjärven pohjoisrannalla Valkealassa. Kirsi Hokkasen mukaan ne ovat kiinnostavia mutta vähän tunnettuja ulkoilupaikkoja.

Lintukallion alueelta löytyy Törönranta.

– Se on upea, pitkälti matala hiekkaranta. Kyseessä ei kuitenkaan ole virallinen uima- ranta vaan rauhallinen ranta omalla vastuulla.

Toinen potentiaalinen ulkoilukohde on Le- kan tai Keltin altaat Keltissä.

– Sinne on raivattu näkymäalueita. Altaille näkyy nyt paremmin, Hokkanen kertoo.

– Vesilintupaikkahan se on.

Lisätietoja: kouvola.fi/karttapalvelu

Törönrannalta aukea näkymä kohti etelää yli Lappalanjärven.

Raikkaaseen syysilmaan!

25 kilometrin pituinen Kymijoen ulkoilureit- ti on valmistunut. Reitti kulkee Kouvolan ydinkeskustasta Kuusankoskelle ja sieltä jokivartta seuraillen Niskalaan ja Alakylään, jossa ulkoilureitti ja Alakylän luontopolku yh- tyvät hetkeksi. Takaisin keskustaan tullaan peltomaisemien läpi.

Reitti sopii kävelijöille ja pyöräilijöille, ja on osin esteetön.

Lue lisää: kouvola.fi/kymijoenreitti

Kuva: Kari Toivonen / Kouvolan kaupunki

Reitin varrelta löytyy tuli- ja levähdys- paikkoja sekä upeita jokimaisemia.

” Se on upea, pitkälti matala hiekkaranta

Puolentoista kilometrin reitillä on kolme taukopaikkaa.

Käyrälammelta Paaskoskelle vie nyt uusi ulkoilureitti

Teksti: Harri Mannonen **Kuva:** Liisa Mäkitalo

Käyrälammen uimaranta-alueelta, leirintä-alueen takaa, pääsee nyt Paaskoskelle ulkoilureittiä pitkin. Se valmistui syyskuussa.

Reitti on puolitoista kilometriä pitkä, puolitoista metriä leveä, kivituhkainen ja esteetön.

– Somessa on kysely, millä keinoin siellä saa liikkua, asiantuntija **Anu Hjelt** sanoo.

Hän on Käyrälammen kehittämishankkeen projektipäällikkö.

Liikkua voi jalan, pyöräillen, rattailla ja pyörätuolilla.

– Mutta muutamissa paikoissa on sen verran kaltevuutta, että jos liikkuu pyörätuolilla, tarvitsee avustajan.

Ulkoilureitillä on kolme taukopaikkaa, joilla on tulisija. Yksi noista taukopaikoista ei ole esteetön.

– Puuhuoltoa ei ole, vaan sinne pitää viedä omat nuotiopuut, Anu Hjelt kertoo.

Käyrälammen kehittämishanke alkoi viime

vuonna. Kaupungin rakennustoista valmiina on nyt ulkoilureitin lisäksi uusi uimalaituri.

ENSI KESÄNÄ KÄYRÄLAMMELLE VALMISTUU ULKOKUNTOSALI

Ensi keväänä uimalaiturille rakennetaan esteetön pääsy.

– Se tulee vielä ennen uimakautta. Sitten parkkipaikalta pääsee laiturille ja laiturilta veteen esteettä, asiantuntija Anu Hjelt sanoo.

Tulevana talvena aletaan rakentaa kevyen liikenteen väylää Lautarontien eteläosaan. Se parantaa kulkuyhteyttä Lautaron ja Käyrälammen uimaranta-alueen välillä.

Kevyen liikenteen silta Käyräjoen yli rakennetaan ensi kesään mennessä. Sitten Käyrälammen voi kiertää ulkoilureittiä pitkin.

Ensi kesänä Käyrälammen uimaranta-alueelle valmistuu ulkokuntosali. Lisäksi aletaan rakentaa uusia pelikenttiä.

Lue lisää: kouvola.fi/kayralammenreitti

Huomio, kaikki kompostoitajat

Biojätettä kompostoivien pitää tehdä asiasta ilmoitus Kymen jätelautakunnalle.

Teksti: Harri Mannonen

– Jos kompostoit biojätteesi, jotka syntyvät keittiössä, ilmoita siitä Kymen jätelautakunnalle, jätehuoltopäällikkö **Katja Kangas** sanoo.

– Asut minkälaisessa talossa tahansa tai olet mökkilläinen. Ja mieluiten jo tämän vuoden puolella.

Ilmoitus tehdään Kymen jätelautakunnan nettisivulla. Ilmoitus pitää uusia viiden vuoden välein.

Kompostointi-ilmoitusta ei tarvitse tehdä, jos kompostoi pelkkää puutarhajätettä.

KOMPOSTOINTIKIN ON JÄTTEIDEN HYÖDYNTÄMISTÄ

Velvollisuus ilmoittaa kompostoinnista liittyy uuteen jätelakiin. Sen mukaan jätehuoltoviranomaisen on pidettävä kompostointirekisteriä.

Jätelailla halutaan edistää jätteiden hyödyntämistä.

– Ja kompostointihan on yksi osa sitä, jätehuoltopäällikkö Kangas toteaa.

– Tässä on se hyvä juttu, että ihmiset alkavat entistä tarkemmin ajatella, mitä omille biojätteille kannattaa tehdä. Voisiko niistä olla hyötyä vaikkapa mullan muodossa?

Kouvolassa ja kahdeksassa lähikunnassa jätehuoltoviranomainen on Kymen jätelautakunta, joka on osa Kouvolan kaupungin organisaatiota.

KOMPOSTOIJAN EI TARVITSE LIITTYÄ BIOJÄTEKERÄYKSEEN

Uuden jätelain mukaan biojätettä aletaan kerätä myös omakotitaloista, jos ne sijaitsevat yli 10 000 asukkaan taajamissa.

Kouvolassa tällainen on keskustaajama, johon kuuluvat muun muassa Kouvolan keskus, Kuusankosken keskus ja Voikkaa.

Kunnan pitää järjestää biojätteen erillis-keräys viimeistään heinäkuussa 2024. Kouvolassa vastaava jätehuoltomääräys saattaa tulla voimaan jo toukokuussa 2024.

– Vaihtoehtona on kompostointi. Silloin ei tarvitse liittyä biojätekeräykseen, mutta täytyy olla tehtynä kompostointi-ilmoitus, jätehuoltopäällikkö Katja Kangas sanoo.

Tee kompostointi-ilmoitus: kymenjatelautakunta.fi/fi/asiointi/

Line Wobbler koostuu led-nauhasta ja ohjaimesta, jolla liikutellaan hahmoa pitkin nauhaa.

Pelitaiteen pääkaupungissa tapahtuu

Kauppakeskus Manskissa pääsee marraskuun aikana tutustumaan moninaiseen pelitaiteeseen.

Teksti: Harri Mannonen Kuvat: Robin Baumgarten

Jos haluat pelata yksilolotteista luolastopeliä, se onnistuu kauppakeskus Manskissa marraskuun ensimmäisenä viikonloppuna.

Peli on nimeltään Line Wobbler eli Nauha-värisijä, ja sen on suunnitellut saksalainen pelitaiteilija **Robin Baumgarten**.

Line Wobbler koostuu led-nauhasta ja ohjaimesta, jolla liikutellaan hahmoa eli valopistettä pitkin nauhaa. Vihollisia pitää vältellä ja määränpään päästä. Led-valot välkkyvät kirkkaina, outoja ääniä kuuluu. Ohjainta värisyttämällä voi hyökätä vihollisten kimppuun.

Line Wobbler on pelattavissa Pelien vapaakaupunki -tapahtumassa, joka jatkuu kauppakeskus Manskissa marraskuun ensimmäisestä päivästä viimeiseen.

Baumgartenin Line Wobbler liittyy sekä Pelien vapaakaupunki -tapahtumaan että Lux Like Kouvola -valotaidefestivaaliin. Lux Like Kouvola järjestetään 3.–6. marraskuuta, ja sen teema on pelattava valotaide.

PELITAITEEN PÄÄKAUPUNKI JATKUU KAKSI VUOTTA

Pelien vapaakaupunki ja Lux Like Kouvola kuuluvat Pelitaiteen pääkaupunki -tapahtumakokonaisuuteen. Se tunnetaan myös englanninkielisellä nimellä Capital of Game Art. Se jatkuu tämä ja ensi vuoden.

Kouvola on julistautunut pelitaiteen pääkaupungiksi.

– Pelitaiteen näkyväksi tekeminen lisää Kouvolan ja pelitaiteen tunnettua sekä tarjoaa uudenlaisia mahdollisuuksia kulttuuriselle hyvinvoinnille ja Kouvolan elinvoimaisuuden kehittämiseksi, kaupungin kehitysjohtaja **Petteri Portaankorva** totesi tammikuussa.

Pelitaiteen pääkaupunki -kokonaisuuteen kuuluvat muun muassa Poikilo-museoiden

näyttely PeliPoikilo ja peruskoulujen pelintekokerhot.

Kouvolan on jo ennestään liittynyt peleihin Xamkin englanninkielinen koulutusohjelma, jolta valmistuu neljässä vuodessa pelisuunnittelijaksi.

KAKSION KOKOINEN PELILAUTA ON TAIDETTA

Marraskuiseen Pelien vapaakaupunki -tapahtumaan haettiin pelitaidetta vapaalla haulla, joka päättyi lokakuun alussa. Tapahtuman sisältö vaihtuu marraskuun kuluessa.

– Haluamme esitellä mahdollisimman laajaa skaalaa siitä, mitä pelitaide on, ja haluamme tukea taiteilijoiden toimintaa, sanoo projektipäällikkö **Annika Salmi** Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulusta Xamkista.

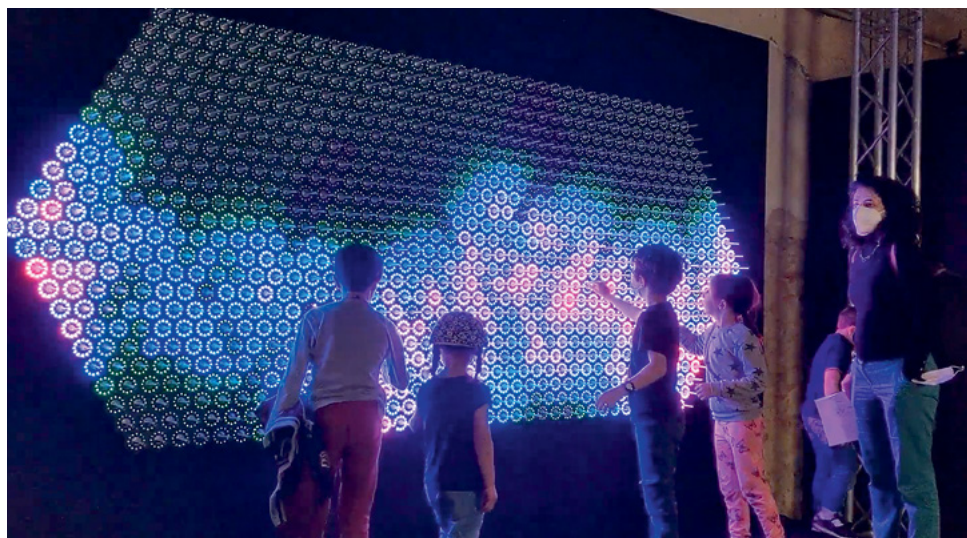
Pelitaide on laaja ja väljä käsite. Se pitää sisällään kaikenlaisia pelejä videopeleistä lautapeleihin ja esimerkiksi peleihin liittyvää grafiikkaa.

– Pelien vapaakaupungissa tulee varmasti joinakin päivinä olemaan esillä **Jaakko Kemppaisen** 50-neliöinen pelattava pelilauta. Se oli suosittu Taiteiden yössä, Annika Salmi sanoo.

Kemppaisesta tuli Suomen ensimmäinen pelitaiteen läänintaiteilija vuonna 2019.

Lue lisää: capitalgameart.fi

Kouvolassa pääsee marraskuussa pelaamaan myös Baumgartenin Quantum Jungle -peliä.

Kouvolan turvallisuus- konferenssi 24.10. livestriiminä

Kouvolan turvallisuuskonferenssi 24.10.2022 pureutuu ajankohtaisiin turvallisuuspoliittisiin aiheisiin sekä kevään 2023 eduskuntavaalien jälkeiseen turvallisuuspolitiikkaan.

Kolmatta kertaa järjestettävän, Kouvolan kaupungintalolla pidettävän, tapahtuman pääpuheenvuorot ovat ajankohtaisempia kuin koskaan.

Venäjän hyökkäys Ukraina on aiheuttanut Suomessa mittavia turvallisuustoimia, joita myös Kouvolassa avataan. Puheenaiheina ovat muun muassa puolustusjärjestelmämme kehittäminen, Euroopan ja Itämeren turvallisuustilanne, vapaan median merkitys ja tulevaisuuden turvallisuusuhat.

Tapahtumassa puhuva maanpuolustuskorkeakoulun apulaissotilas-professori, majuri ST Antti Paronen sanoo, että suurin uhkakuva on tällä hetkellä sodankäynnin ennakkoinnin haastavuus.

Sodankuva kehittyy kolmeen erilaiseen suuntaan. Yhtäällä on korkean teknologian moderni sodankäynti, toisaalla ennalta-arvaamattomat, täysin eri pelisäännöin toimivat ei-valtiolliset joukot. Näiden välillä on kolmas tapa, vaihtoehtojen hybridi.

Varautumisen täytyy tasapainoilla kaikkien vaihtoehtojen välissä, sillä on vaikea ennustaa, millainen seuraava konflikti on.

Turvallisuuskonferenssin puheenvuoroja voi seurata suorana livestriimin välityksellä. Striimi julkaistaan verkkosivulla www.kouvolanturvallisuus.fi

Katso lisää tapahtumia
www.kouvola.fi/tapahtumat

Näytelmä metsäsuhteesta

Syksyn uutuusnäytelmässä metsää perinyt kaupunkilainen pohtii, mitä perinnöllään tekisi.

Teksti: Jukka Behm **Kuva:** Seppo Honkonen

Kouvolan Teatterin klubilla sai syyskuussa kantaesityksensä **lira Haltusen** kirjoittama *Ihan metsässä*.

Näytelmä juhlistaa Kymenlaakson 150-vuotista metsäteollisuutta. Aihe on ajan-kohtainen myös siksi, että moni on samassa asemassa kuin näytelmän kaupunkilainen, joka periessään metsää menee ymmälle. Metsäomistus siirtyy nyt vauhdilla sukupolvelta toiselle.

Näyttelijä **Pinja Hahtolan** roolihahmolla metsäsuhte on täysin hukassa.

– Oravanpyörään jumiutunut nykyihminen. Kuormittunut, ylikierroksilla käyvä. Metsän äärellä hän joutuu kuitenkin pysähtymään.

VERLAN LEGENDAKIN MUKANA

Kantaesityksen ohjauksesta ja skenografias-
ta vastaa **Seppo Honkonen**. Valot on suunnitellut **Mia Jalerva**, äänet **Kari Mitikka**, ja "naamiointin" **Satu Linerva**. Rooleissa nähdään **Hahtolan** lisäksi kaksi muuta vierailevaa näyttelijää, **Jussi Lankoski** ja **Irina Pulkka**.

Näyttelijäkolmikko on harjoitellut teosta osin Helsingissä ja osin Kouvolassa.

– Tätä ollut ihana tehdä. Meillä on ollut pieni ja keskustelevala työryhmä. Teos ei ole kaikkein perinteisin. Me näyttelijät tulemme tavallista lähemmäksi yleisöä. Katsojille annetaan silti oma rauha, Pinja Hahtola lupaa.

Jussi Lankoski tekee liudan hersyviä sivurooleja ja Irina Pulkka esittää Verlan legendaarista pahvinpunnitsijaa **Maria Mattsonia**. Hänen suullaan kuullaan entisten sukupolvien mietteitä työstä ja metsästä.

Kymenlaaksoon sijoittuvassa näytelmässä voi yllättää se, kuinka monella eri tavalla metsästä voi puhua ja millaisena metsä nykyihmiselle näyttäytyy.

METSÄ HENKIREIKÄNÄ

Nurmijärvellä varttunut Hahtola pitää itseään maalaistytönä, vaikka Helsingissä nykyään

asuukin. Metsää hän ei omista, mutta rakkaaseen lapsuutensa metsään hän suhtautuu kuin omaansa.

– Osittain vanhaa metsää, josta tunnen joka kiven ja kannon. Palaan sinne vuodesta toiseen marjastamaan ja sienestämään.

Lempimetsässä on erityisen hyvä mustatorvisienipaikka. Myös kanttarellejä, tatteja, suppilovahveroita ja ukonsieniä päätyy näyttelijän koriin.

– Olen paikkauskollinen sienestäjä. Jos en niitä metsästäni saa, olen ilman. Myös kauriit ja hirvet käyvät sieniapajillani.

Näytelmää tehdessä Hahtolalle syventyi ajatus siitä, kuinka tärkeä henkireikä metsä on hänelle. Hänen mielestä *Ihan metsässä* sopii niin sellaiselle, jolla on vahva metsäsuhte kuin sille, joka on sen kadottanut.

– Kaikilla suomalaisilla on metsä geeniperimässä. Paikalle kannattaa tulla aistit avoina. Luvassa on kokonaisvaltainen kokemus, jossa kuuluu myös metsän ääni.

” Kaikilla suomalaisilla on metsä geeniperimässä.

Irina Pulkka, Pinja Hahtola ja Jussi Lankoski tekevät Ihan metsässä -näytelmän roolit.

Poimintoja syksyn ensi-illoista

Myrskyluodon Maija. Rakastettu musiikaaliklassikko selviytymisestä, arjesta ja ennen kaikkea rakkaudesta. Ensi-ilta 10.9.2022.

Pintaremontti. Miika Nousiaisen menestysromaanin perustuva lämminhenkinen komedia ajankohtaista ilmiöistä. Ensi-ilta 22.10.2022.

Joulushow – Betoniporsaita äidin oomme kaikki. Odotettu huumorintäyteinen speктаakkeli. Ensi-ilta 10.11.2022.

Pinnan alla

Reino Hemmilä perehtyi Kymijoen pohjaan toimiessaan armeijan räjähdessuskelijana.

Teksti: Jukka Behm / **Kuvat:** Reino Hemmilän kotialbumi

Noin 6000–7000 vuotta sitten nykyinen Pohjois-Kymenlaakso oli joen ja järven välimuotoa.

– Kuin Bangladesh tulvien aikaan, kuvaillee armeijaurallaan sukellukseen erikoistunut **Reino Hemmilä**.

– Saimaan ja Päijänteen muodostama yhtenäinen vesialue laski Pohjanlahteen, kunnes maan noustessa Pohjanmaan tulvat sekä Keski-Suomeen ja Savoon kertyneet tulvavedet alkoivat valua tänne.

Käsittämätön määrä vettä vyöryi vuosikymmenten tai kenties vuosisatojen ajan Järvi-Suomen suunnasta Kymenlaaksoon, uursi uomia ja haki reittejä, joista lopulliseksi vakiintui nykyinen Kymijoki.

– En ole maaperägeologi, mutta olen upoutunut Kymijoen syntyvaiheisiin monella tapaa työni kautta ja myös yleisestä mielenkiinnosta.

Hemmilä on kirjoittanut kirjat *Pommi pohjassa – räjähdessuskelijan ura mudassa* (2017) ja *Keltist Mylsään – opas Kymijoelle* (2018).

POMMIT PIILON JOKEEN

Vuonna 1994 Korian varuskunta ajettiin alas, ja alue muutettiin siviilikäyttöön. Myöhemmin kävi ilmi, että Kymijoessa Korian kohdalla on laaja kirjo räjähteitä käsikranaateista tykinammuksiin.

Osa sisällissodasta, osan tsaarin ajalta, osa toisen maailmansodan jälkimainingeista.

Neuvostoliiton valvontakomissio teki vuosina 1945–47 tarkistuksia suomalaisiin varuskuntiin. Kun niistä saatiin vihiä, kirjainpitoon kuulumattomasta materiaalista täytyi hankkiutua eroon.

– Esimerkiksi sotasaalis poltteli käsiä. Myös

saksalainen materiaali täytyi hävittää. Koriolla nopein tapa oli upottaa räjähteet jokeen.

Kymijoki-projektissa (2000–2006) Hemmilä koordinoi räjähdessuskeliasioita, ja sukelsi itsekin räjähteitä joesta. Sukeltajat keräsivät räjähteitä koreihin, ja ponttoonilautalla oleva nosturi veti ne pinnalle. Räjähteet kuljetettiin Pahkajärven ampuma-alueelle tuhottaviksi.

Yhteensä joesta nousi yli 18.000 räjähdettä, kun mukaan laskee yksittäiset patruunat ja nallit. Isoimmat räjähteet olivat saksalaisia panssarimiinoja.

– Työn tekemistä ja hengissä säilymistä auttoi, jos arkuus ja uteliaisuus pysyivät balanssissa.

SAVI KUIN SOITIN

Osa jokipohjan räjähteistä oli riskalttiita siirrettäviksi. Ne oli räjäytettävä paikallaan.

– Maaperässä Kymijoen ympärillä on hiesusavea vaakasuorina kerroksina. Savi on kuin instrumentti, joka resonoi mystisesti, Hemmilä sanoo.

– Kun olin sukelluksissa lähellä Korian siltaa, junan ohi kiittämistä ei huomannut. Sen sijaan veden alla saattoi kuulla tärinän, kun juna oli yli 2 kilometrin päässä Karisuolla. Sukeltajan vieressä oli samojen vaakakasuo-rien savikerroksien päät, joiden yli juna kulki kaukana.

Saven käyttäytymistä räjähdysissä on mahdoton laskea teoreettisesti. Oli tehtävä koeräjäytyksiä, sillä pelkona olivat sortumat.

– Sellaisia tapahtui talvisodan aikana, kun Korian siltaa pommitti kerralla jopa 23 lentokonetta. Räjähdysten tärinä muutti savihuukasten keskinäisiä sidosvoimia ja sai saven käyttäytymään nesteen tavoin. Tapahtui laajoja sortumia, joista yksi on Kallioniemen tanssilavan lähellä oleva joenrannan parkkipaikka.

Reino Hemmilä valmistautuu sukeltamaan Kirby-Morgan kypärävarustuksella.

Poimintoja tapahtumista

Kymijoki-luento - Reino Hemmilä

ti 22.11. klo 18 Myllykosken kirjasto

ke 23.11. klo 18 Kuusankosken kirjasto

Musiikkia

Esa Ylönen -pianomusiikkia

ti 1.11. klo 17.30–18.30 Kuusankosken kirjasto

Musiikkiluento-Ari Helander:

Chopinin viimeinen konsertti

ma 14.11. klo 18.30–19.30 Kouvolan pääkirjasto

Tuomo Mannonen -soolokeikka

ti 15.11. klo 18–19 Inkeröisten kirjasto

Elokuvaillat

torstaisin klo 17 pääkirjasto, auditorio

27.10. Suspiria (1977) K-18,

10.11. Luokkajuhla (2013) K-7,

24.11. Selviytymisen oppitunnit (2020) K-16,

8.12. West Side Story (2021) K-12

torstaisin klo 18, pääkirjasto, auditorio

20.10. Your name K-7

17.11. Aika jonka sain (2020) K-12

15.12. The Darkest Minds (2018) K-12

Lisää tapahtumia: kyyti.finna.fi

Kouvolan kulttuuritalot

Kouvolatalo ja Kuusankoskitalo tunnetaan seminaarien, messujen ja kokousten pitopaikkana. Tiloissamme onnistuvat myös erilaiset juhlatilaisuudet, niin yritysten kuin yksityishenkilöidenkin.

Kulttuuritaloissa järjestetään monipuolisesti erilaisia kulttuurielämyksiä. Syksyn satona on jokaiselle jotakin!

Katso kaikki konsertit ja tapahtumat Kulttuuritalojen nettisivuilta.

kouvolankulttuuritalot.fi/tapahtumat

Tilaisuudet, tapahtumat ja juhlat tarvitsevat onnistuakseen hyvät tarjoilut – ruokaa ja juomaa. Kulttuuritaloilla ravintolapalveluista vastaa Cafe Juhla. cafejuhla.fi

Kuusankosken Teatteri

riemukkaan absurdi työelämäkomedia Aatosta jaloa ja alhaista mieltä. Esitykset 11.11.–17.12.

Lisätietoja: Teatteri, ohjelmisto

kuusankoskenteatteri.fi

Kouvolan kulttuuritalojen myyntipalvelu palvelee arkisin klo 9–15 puh. 020 615 1414, myyntipalvelu@kouvola.fi

Pelistä tuli taidetta

Kouvolan taidemuseo Poikilossa on Pelipoikilo-näyttely, jossa kävijät pääsevät kokemaan taideteoksia pelaamalla niitä.

Teksti: Jukka Behm / Kuva: Rokkileipuri Oy / Arttu Kortelainen

Poikilossa voi kokeilla vaikkapa My Summer Car -peliä. Museon pelioppaat auttavat museovieraita, joille pelaaminen ei ole ennestään tuttua.

POIKILO
museot

Peliala on osa viihdeteollisuutta, mutta samalla pelit ovat nousemassa merkittäväksi ja kantaaottavaksi taiteenlajiksi.

Pelipoikilo-näyttely (25.9.2022–8.1.2023) nostaa esille keskeisimmät pelitaideteokset viime vuosilta.

– Valituissa peleissä kurkotetaan kohti todellisuutta. Ne eivät ole silti hyötypelejä, joita on kehitetty esimerkiksi treenaamisen tai opiskelun avuksi, sanoo pelitaiteen läänintaiteilija **Jaakko Kempainen**, joka toimi näyttelyn viisijäsenisen kuratointiryhmän puheenjohtajana.

– Pelit on tehty taiteellisista lähtökohdista käsin. Hyvä peli voi muuttaa ajatusmaailmaamme ja auttaa ymmärtämään, keitä olemme ja millainen on maailma ympärillämme.

27 PELIÄ

Suurin osa näyttelyn 27 pelistä on tietokonepelejä, mutta Pelipoikilossa nähdään myös mobiilipelejä ja lautapelejä. Mukana on jonkin verran suomalaisia pelejä.

– Pelien visuaalinen ilme vaihtelee retros-

ta 3D-maailmoin. Miltei kaikki esitellyt digitaaliset pelit ovat ostettavissa verkko- ja sovelluskaupoista, Kempainen sanoo.

Pelipoikiloon päässeistä tietokonepeleistä Kempainen nostaa esille **Jason Rohrerin** kehittämän *Passagen*, joka pakotoi ihmisen elämän muutamisiin satoihin pikseleihin ja viiteen minuuttiin. **David O'Reillyn** simulatiopelissä *Everything* otetaan pelihahmoksi kaikkea ruohonkorsista planeettoihin. *Kind Words* -pelissä kirjoitetaan tuntemattomille ihmisille ja vastataan heidän kirjeisiinsä.

– *Make More!* -mobiilipeli on työkaluturin kommentaari. Ruutua naputellaan ja tehtailaan lisää tuotteita.

Näyttävin teos on amerikkalaisen pelisuunnittelijan **Eric Zimmermannin** *Sixteen tons*, halkaisijaltaan 5-metrinen installaatio, jonka rakenteet valmistettiin Kouvolassa ohjeiden mukaan.

TEOS AVAUTUU PELAAMALLA

Peleistä on ollut aikaisemminkin pieniä taide-
näyttelyjä tai pelit ovat olleet osana näyttelyä.

– Tämän kokoluokan pelitaidenäyttelyä

ei ole ennen ollut Suomessa, Kempainen vakuuttaa.

Suomen pelimuseo Tampereella esittelee pelikulttuuria ja pelien historiaa. Siellä vieraileva pääsee kokeilemaan pelejä, ja sama päätee Poikilon näyttelyyn. Näyttelyssä kävijät saattavat siis viipyä pelien äärellä pitkään, jos pelaaminen vie mukaansa.

– Se on jopa toivottavaa. Peli avautuu vasta, kun sitä pelaa. Katselu ei riitä. On päästävä itse puikkoihin tekemään päätöksiä, Kempainen sanoo.

Brenda Romeron holakaustia kommentoiva lautapeli *Train* on pelattavissa vain valikoituina aikoina, mutta muuten se on esillä vitriinin alla. Train esittää kaksi kysymystä: Noudattavatko ihmiset sokeasti ohjeita? Miksi osa on sivustaseuraajia?

– Uniikkikappale, joka on ollut esillä ympäri maailmaa, Kempainen sanoo, ja vinkkaa näyttelyn olevan oiva Museokorttikohde.

– Sen kanssa voi käydä pelailemassa vaikka kuinka monta kertaa.

Poikilo-museot, Varuskuntakatu 11, Kouvolatalo, poikilo.fi

KYMI SINFONIETTA

TERVETULOA UPEISIIN
KONSERTTEIHIN!

    ticketmaster®

KYMISINFONIETTA.FI

LIPUT ENNAKKOON: ticketmaster.fi / Orkesteritoimisto, p. 05 234 4891, Kotkank. 7 (ma-to klo 10–12 ja 13–15) / Kouvolan Manskilla, (tiistaisin klo 11–16), Kauppalank. 6–8 / Kuusankoskitalo (ma ja pe klo 12–16 ja ke 12–18) / Kookoon toimisto.

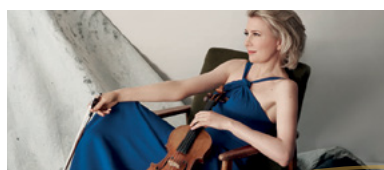

TO 10.11. klo 19 KUUSANKOSKITALO

IV LASTEN JA NUORTEN UUNO KLAMI -SÄVELLYSKILPAILUN FINAALIKONSERTIT

Kapellimestari Atso Almila

Miltä kuulostaa tulevaisuuden säveltäjien musiikki? YLE radioi finaalkonsertin.

TO 8.12. klo 19 KUUSANKOSKITALO

SUOMI 105 VUOTTA
Kapellimestari Janne Nisonen
Viulusolisti Elina Vähälä

Minna Leinonen: *Kaarne*
Magnus Lindberg: *Viulukonserto nro 1*
Jean Sibelius: *Sinfonia nro 3*

TO 15.12. KLO 19
KOUVOLAN KESKUSKIRKKO

JOULU LAULUYHTYE
RAJATTOMAN KANSSA
Kapellimestari Jonas Rannila

Tunnelmallinen musiikki ja a capella -laulanta sytyttävät joulun hengen konserttisaliin. Kuulemme rakastetuimpia joululauluja ja myös jotain uutta.

**LUX
LIKE**
KOUVOLA

PELATTAVAN JA INTERAKTIIVISEN VALOTAITEEN FESTIVAALI #luxlikekouvola2022

LUX LIKE KOUVOLA 3.-6.11.22

Festivaali valaisee Kouvolan keskustaa iltaisin klo 17-21. Lisää tapahtumasta: kouvola.fi/luxlikekouvola

Yhteistyössä:

